

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Кафедра інформаційних систем і технологій**

**Методичні рекомендації
до виконання навчальної практики з дисципліни
ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В
ЕКОНОМІЦІ
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування
та фондовий ринок»**

Київ-2026

УДК 681.3.06

В методичних рекомендаціях подані завдання для виконання Навчальної практики з дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Рекомендовано до друку вченою радою факультету інформаційних технологій

протокол від 19.03.2026 р. № 6

Автори:

Садко Михайло Григорович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних систем і технологій, НУБіП України

Рецензенти:

Рогоза Костянтин Геннадійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри інформаційних систем і технологій НУБіП України

Олійник Лариса Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів НУБіП України.

Методичні рекомендації

з виконання навчальної практики з дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці»

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Зміст

1. Вступ	4
2. Зміст та організація практики	6
3. Частина 1. Використання графічних інструментів Ms Excel для аналізу сталого розвитку сільського господарства України.	7
4. Частина 2. Обробки та візуалізації інформації з допомогою Power BI	23
5. Частина 3. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств України.	34
6. Частина 4. Створення презентації з допомогою PowerPoint або іншого програмного засобу.	55
7. Список рекомендованої літератури	56
8. Додатки	57

1. Вступ

Навчальна практика студентів НУБіП України є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців.

Мета навчальної практики – є закріплення студентами фахово спрямованих теоретичних знань, формування та розвиток спеціальних умінь і практичних навичок з використання інформаційних та комунікаційних технологій в економіці для пошуку, обробки, аналізу та обміну інформацією в інформаційному просторі, збір та обробка показників економічної та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств України для проведення фахових досліджень.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в ході професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН9. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

Після завершення практики студент повинен вміти:

- практично використовувати бази даних в середовищі **Microsoft EXCEL**, **Power BI** та **PowerPoint** для розв'язку планово-економічних та аналітичних задач в сільському господарстві, які потребують роботи з великими об'ємами економічної інформації;
- професійно використовувати дані підготовленні прикладними програмами пакету **MS Office** при роботі з **Microsoft EXCEL**;
- використовувати бази даних **Microsoft EXCEL** для їх обробки методами статистичного аналізу.

Перед початком практики кожний студент отримує індивідуальні завдання, які він виконує самостійно в комп'ютерному класі НУБіП України. По закінченні навчальної практики студенти готують та захищають звіт про роботу у відповідності до одержаних індивідуальних завдань та отримують залік.

Основні умови, які пред'являються студентам при проходженні практики:

1. Вміти використовувати знання отримані при вивченні програмних засобів обробки текстової та графічної інформації, хмарних технологій, формуванні табличних форм, інфографіки.

2. Володіти основами використання графічних можливостей **Microsoft EXCEL**, **Power BI** та **PowerPoint** для роботи з базами даних (відбір необхідних об'єктів дослідження, застосуванню базових функцій,

конвертуванню інформації, підготовлених іншим програмним засобом, імпорту інформації, підготовленої іншим програмним продуктом).

2. Зміст та організація практики.

Кількість годин – 30.

Практика проводиться в комп'ютерному класі НУБіП України.

Послідовність виконання завдання:

1. Ознайомлення з структурою інформаційного забезпечення Інформаційно-аналітичної системи агропромислового виробництва;
2. Ознайомлення та виконання типових завдань;
3. Ознайомлення з індивідуальним завданням:
 - Визначення об'єкту дослідження та показників, необхідних для виконання індивідуальних завдань;
 - відбір, групування, статистична обробка та аналіз інформації згідно отриманих індивідуальних завдань;
 - відбір, обробка та аналіз необхідної інформації, формування та інтерпретація результативних матеріалів.

3. Частина 1. Використання графічних інструментів Ms Excel для аналізу сталого розвитку сільського господарства України.

Використання графічних інструментів MS Excel є одним із найдоступніших та найефективніших методів візуалізації, проведення аналізу існуючого стану, визначення тенденцій та перспектив розвитку сільського господарства, окремих галузей та видів продукції.

MS Excel пропонує понад 15 основних типів діаграм та безліч їхніх підвидів. Кожен тип розроблений для розв'язання конкретних аналітичних завдань: від простого порівняння показників до складного статистичного аналізу.

Найпоширеніші графічні інструменти:

1. Гістограми та лінійчаті діаграми (Column & Bar Charts):

використовуються для порівняння значень між різними категоріями. Слід виділити:

- **Гістограма (вертикальна):** Найкраще підходить для порівняння даних у часі (наприклад, щомісячний прибуток).
- **Лінійчата (горизонтальна):** Зручна, коли назви категорій занадто довгі або категорій дуже багато.
- Використання діаграм "з накопиченням" дозволяє побачити внесок кожної. Ідеальні для порівняння виробництва різних культур (пшениця, кукурудза, соняшник) за роками.

2. Графіки (Line Charts):

Використовуються для візуалізації **трендів** та динаміки змін протягом певного періоду.

- **Призначення:** Аналіз температурних коливань, курсів валют, динаміки продажів.
- **Можливості:** Дозволяють легко виявити сезонність або різкі стрибки (аномалії) в даних.

Найкращий спосіб показати тренди врожайності. Наприклад, зростання ефективності використання земель за останні 10 років.

3. Кругові та кільцеві діаграми (Pie & Doughnut Charts):

Демонструють **співвідношення частин у цілому** (структуру).

- **Призначення:** Структура витрат бюджету, частка ринку компанії, склад населення.
- **Обмеження:** Не рекомендується використовувати для більш ніж 5–7 категорій, оскільки сектори стають занадто малими для сприйняття.

Використовуються для візуалізації структури земельного фонду (частка орних земель, пасовищ, лісів).

4. Точкові та бульбашкові діаграми (Scatter & Bubble Charts):

Ідеальні для наукового аналізу та пошуку **взаємозв'язків (кореляції)**.

- **Точкова:** Показує, як одна величина впливає на іншу (наприклад, залежність витрат на рекламу від обсягу продажів).

- **Бульбашкова:** Додає третій вимір — розмір бульбашки, що дозволяє порівняти три параметри одночасно.

5. Спеціалізовані діаграми:

- **Пелюсткова (Radar):** Порівняння агрегованих значень кількох рядів даних (наприклад, оцінка компетенцій працівника за різними критеріями).

Дуже ефективні для оцінки "профілю сталості" окремого господарства чи регіону за кількома показниками одночасно (наприклад: родючість ґрунту, рівень ерозії, біорізноманіття).

- **Біржова (Stock):** Візуалізація коливань цін на акції (відкриття, закриття, мінімум, максимум).
- **Деревовидна (Treemap) та "Сонячне проміння" (Sunburst):** Відображення ієрархічних даних та їхніх пропорцій.
- **Картограми (Maps):** Автоматична візуалізація географічних даних на карті (наприклад, рівень продажів по областях України).

Приклади застосування графічних інструментів показані в таблиці 1.:

Таблиця 1. Порівняльна таблиця для швидкого вибору

Тип діаграми	Головна мета	Найкращий приклад
Гістограма	Порівняння величин	Продажі за 12 місяців
Графік	Відстеження трендів	Температура повітря за тиждень

Тип діаграми	Головна мета	Найкращий приклад
Кругова	Аналіз структури	Склад кошика витрат (%)
Точкова	Пошук залежностей	Вплив досвіду на зарплату
Пелюсткова	Порівняння профілів	Спортивні показники атлета

Графічний інструментарій MS Excel у сільському господарстві — це не просто спосіб «красиво» показати цифри, а потужний аналітичний механізм для прийняття управлінських рішень. Завдяки візуалізації агрономи, фермери та аналітики можуть швидко виявляти закономірності, які непомітні у звичайних таблицях.

Основні завдання, які вирішуються за допомогою графіків та діаграм Excel:

1. Моніторинг та аналіз врожайності

Це ключове завдання для оцінки ефективності використання земельних ресурсів.

- **Порівняльний аналіз:** Використання **гістограм** для порівняння врожайності різних культур (пшениця, кукурудза, соняшник) на різних полях або в різних регіонах України.
- **Динаміка в часі:** **Графіки** дозволяють відстежувати багаторічні тренди врожайності, допомагаючи зрозуміти, як кліматичні зміни або нові технології впливають на результат.

- **Прогнозування:** Додавання *ліній тренду* до графіків дозволяє передбачити майбутній збір урожаю на основі історичних даних.

2. Оптимізація витрат та ресурсів (Економічний аналіз)

Агробізнес вимагає жорсткого контролю собівартості.

- **Структура витрат:** *Кругові діаграми* візуалізують частку палива, насіння, добрив та зарплати в загальних витратах. Це допомагає знайти напрямки для економії.
- **Аналіз "витрати-результат":** *Комбіновані діаграми* (стовпці + лінія) показують зв'язок між кількістю внесених добрив та отриманим прибутком, допомагаючи визначити "точку насичення".

3. Точне землеробство та екологічний контроль

Сучасне сільське господарство орієнтоване на сталий розвиток.

- **Аналіз ґрунтів:** *Пелюсткові діаграми* використовуються для візуалізації вмісту поживних речовин (азот, фосфор, калій) у ґрунті. Це дозволяє створити «паспорт поля».
- **Картування показників:** *Картограми* в Excel допомагають візуалізувати дані по регіонах (наприклад, рівень вологості ґрунту або поширення шкідників по областях).

4. Планування та логістика (Управління часом)

- **Графіки сівби та збирання:** Використання модифікованих *лінійчатих діаграм (діаграм Ганта)* для

візуалізації календарного плану польових робіт. Це дозволяє уникнути простоїв техніки.

- **Логістика експорту:** Аналіз напрямків збуту продукції за допомогою *кільцевих діаграм або деревовидних карт (Treemaps)*.

5. Аналіз тваринництва

- **Контроль приросту:** Моніторинг ваги тварин або надоїв молока за допомогою *графіків з маркерами*.
- **Селекційна робота:** *Точкові діаграми* допомагають виявити кореляцію між раціоном годівлі та показниками продуктивності.

Для виконання завдань частини 1 використовуються дані Державної служби статистики, які знаходяться в файлах даних (Макроекономічні статистичні показники сільського господарства України – статистична інформація Державної служби статистики, сайт: <http://www.ukrstat.gov.ua/>), рис. 1.:

The screenshot shows the website interface with a navigation menu on the left and a main content area. The main content area is titled 'Економічна статистика / Економічна діяльність / Сільське, лісове та рибне господарство'. Under the 'Сільське господарство' (Agriculture) section, there are several links and dates: 'Рослинництво (1991-2024)', 'Обсяг виробництва, урожайність та зібрана площа сільськогосподарських культур за їх видами (щомісячна інформація)', 'Площі, валові збори та урожайність сільськогосподарських культур за їх видами', 'Посівні площі озимих культур за їх видами', 'Використання добрив і пестицидів під урожай сільськогосподарських культур', 'Застосування мінеральних та органічних добрив, пестицидів (1990-2024)', 'Групування суб'єктів господарювання за розмірами площі сільськогосподарських угідь, яка була у власності та користуванні', and 'Групування суб'єктів господарювання за розмірами зібраної площі сільськогосподарських культур'. Under the 'Тваринництво' (Livestock) section, there is a link for 'Тваринництво (1990-2024)'.

Рис.1. Сторінка сайту Державної служби статистики України: статистична інформація сільське господарство.

З 5 листопада 2025 року користувачі мають можливість отримати необхідну інформацію з нового порталу Державної служби статистики, вхід до якого за посиланням: <https://stat.gov.ua/>, рис.2.:

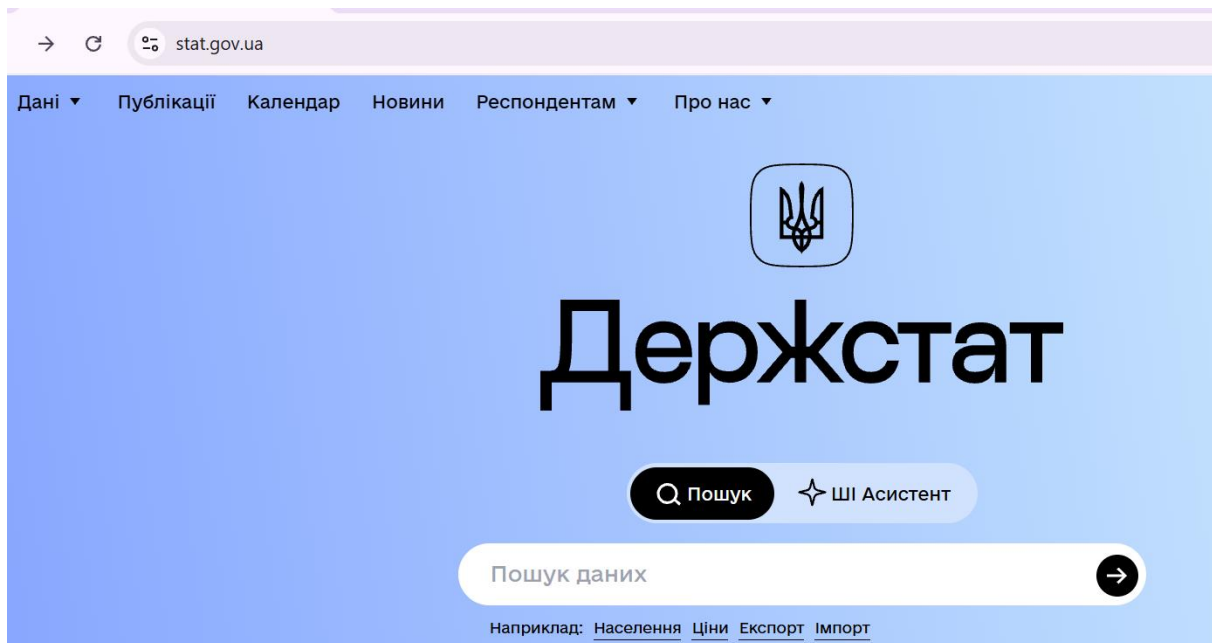

Рис.2. Перша сторінка нового сайту Державної служби статистики України.

Для виконання завдань частини 1 можна використовувати інформацію з сайту Державної служби статистики України, дивись рис.1 або користуватись відібраною частиною даних з цього сайту, доступ до якої можна отримати за посиланням:

https://drive.google.com/drive/folders/1tWjWIys-RzJM_gs9IGyYCnsGxNtpOP8J?usp=sharing

Це окремі Excel-файли, які включають макроекономічні показники сільськогосподарських підприємств України:

rosl (Рослинництво): річні показники (площа посіву, валовий збір, урожайність) сільськогосподарських культур (зернових та зернобобових, цукрового буряку, соняшнику, картоплі, овочів та плодових насаджень) за 1991- 2024 роки;

tvar (Тваринництво): річні показники (поголів'я, виробництво основних видів продукції) сільськогосподарських тварин (великої рогатої худоби, корів, свиней, овець та кіз, птиці) за 1991- 2024 роки;

scr (середні ціни реалізації с-г_продукції): середні ціни продукції сільського господарства, реалізованої підприємствами (зернових та зернобобових, цукрового буряку, соняшнику, картоплі, овочів та плодових насаджень, сільськогосподарських тварин, молока, яєць) за 1995- 2023 роки.

Використання графічних можливостей **Ms Excel** для аналізу сталого розвитку сільського господарства України передбачає виконання окремих завдань:

Завдання 1.: Дати динаміку урожайності зернових та зернобобових по Україні за 2010-2022 роки.

Використовуємо дані **Excel-файлу Рослинництво**, готуємо проміжну таблицю та через головне меню активізуємо опції: **Вставлення** та **Вставити об'ємну стовпчасту діаграму або гістограму** , серед існуючих варіантів діаграм вибираємо **Об'ємну стовпчасту діаграму** , в результаті отримуємо початковий варіант діаграми, рис.3.:

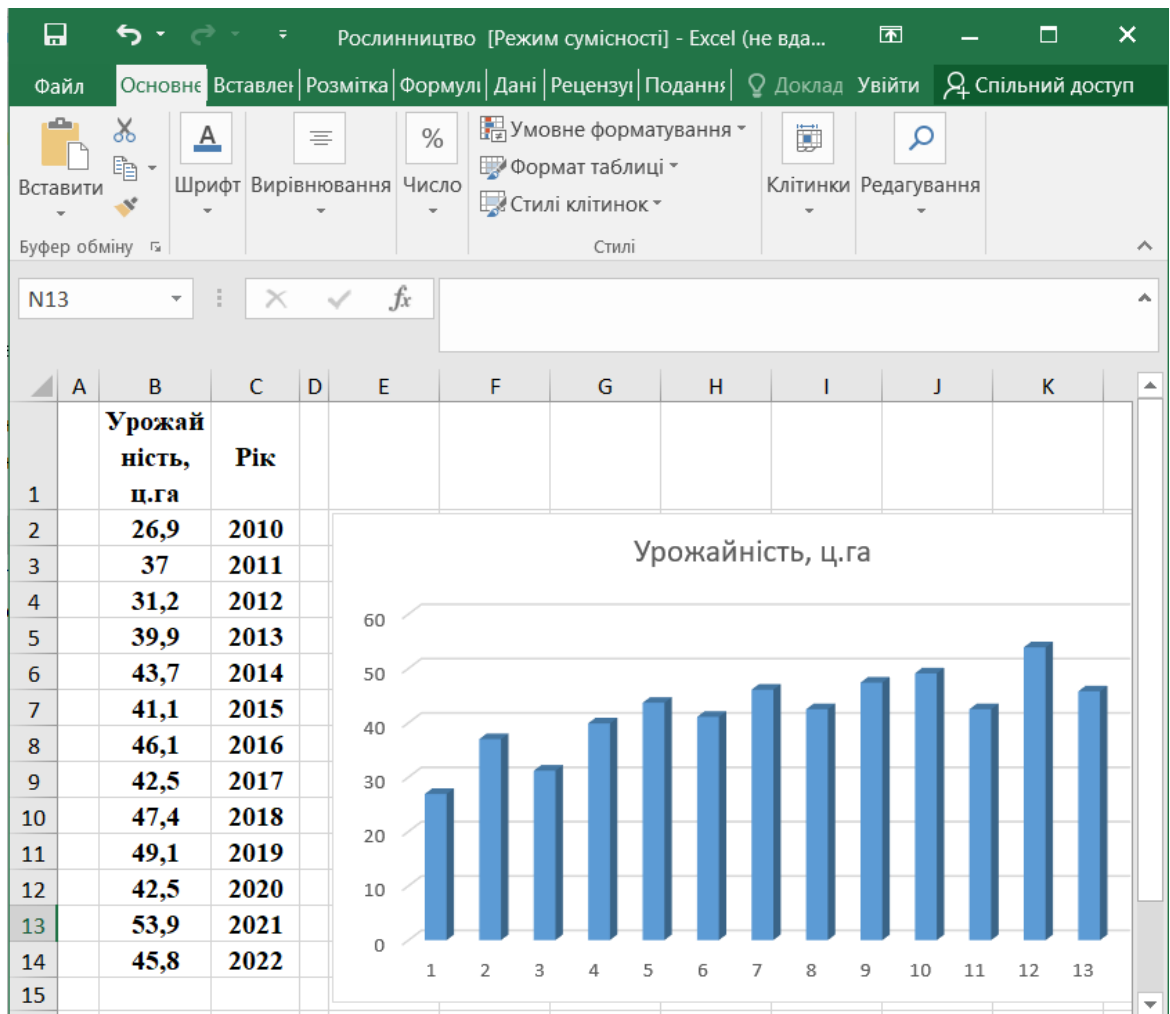

Рис.3. Початковий варіант стовпчикової діаграми.

Після проведення необхідних доповнень: введення назви діаграми, назв осей, зміни області побудови, оцифровки діаграм та використання ефектів отримуємо кінцевий варіант, рис.4.:

Рис.4. Діаграма урожайності зернових та зернобобових по Україні за 2010-2022 роки.

Завдання 2.: Побудувати графік урожайності зернових та зернобобових по Україні за 2000-2022 роки.

Використовуємо дані Excel-файлу **Рослинництво**, готуємо проміжну таблицю та через головне меню активізуємо опції: **Вставлення** та **Об'ємну стовпчасту діаграму**, в результаті отримуємо початковий варіант діаграми, рис.5.:

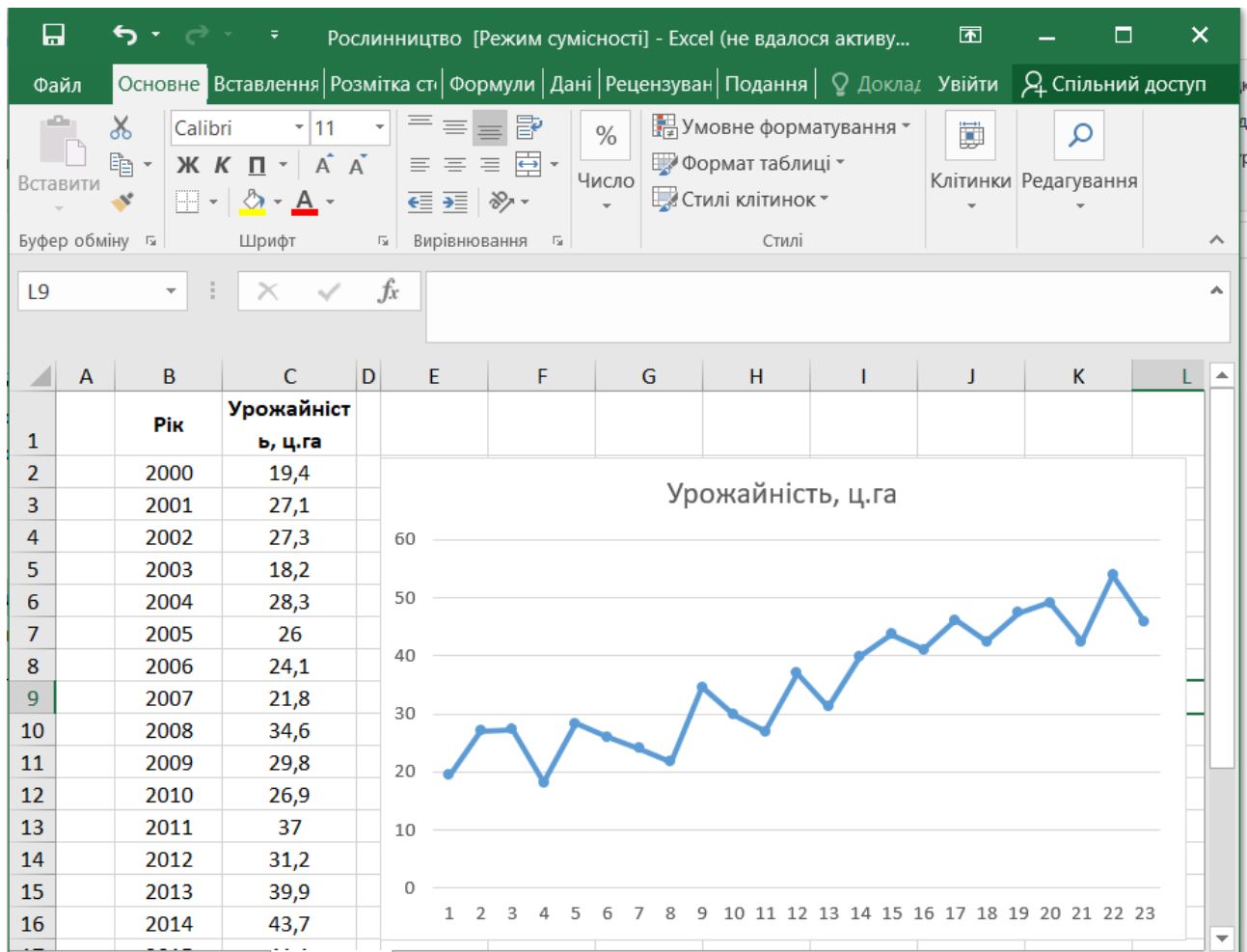
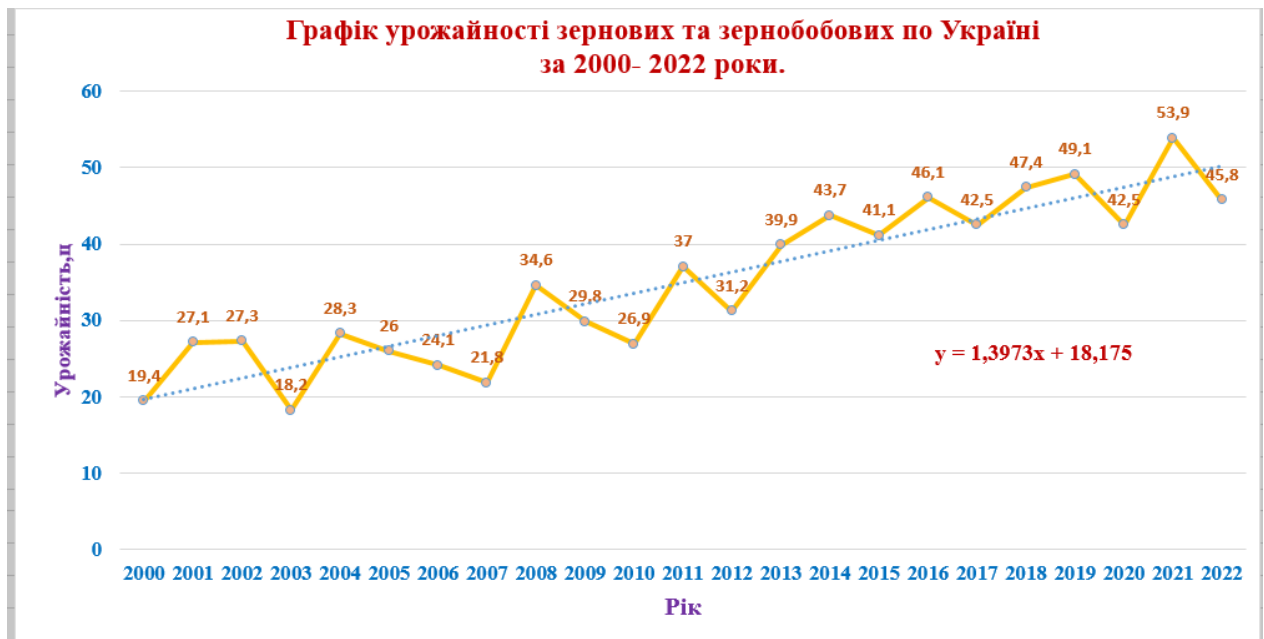

Рис.5. Початковий варіант лінійчатої діаграми.

Після проведення необхідних доповнень: введення назви діаграми, назв осей, зміни області побудови, оцифровки діаграм, типу графіку та використання ефектів отримуємо кінцевий варіант, рис.6.:

**Рис.6. Графік урожайності зернових та зернобобових по Україні
за 2000-2022 роки.**

Завдання 3. Визначити спеціалізацію сільськогосподарських культур України в 2022 році та побудувати кругову діаграму.

Для визначення спеціалізації галузей рослинництва використовуємо відношення величини площі просіву сільськогосподарської культури до площі ріллі в процентному відношенні, Використовуємо дані **Excel**-файлу **Рослинництво**, готуємо проміжну таблицю та через головне меню активізуємо опції: **Вставлення** та **Вставити секторну або кільцеву діаграму**, серед існуючих варіантів діаграм вибираємо **Об'ємну секторну діаграму**, в результаті отримуємо початковий варіант об'ємної секторної діаграми, рис.7.:

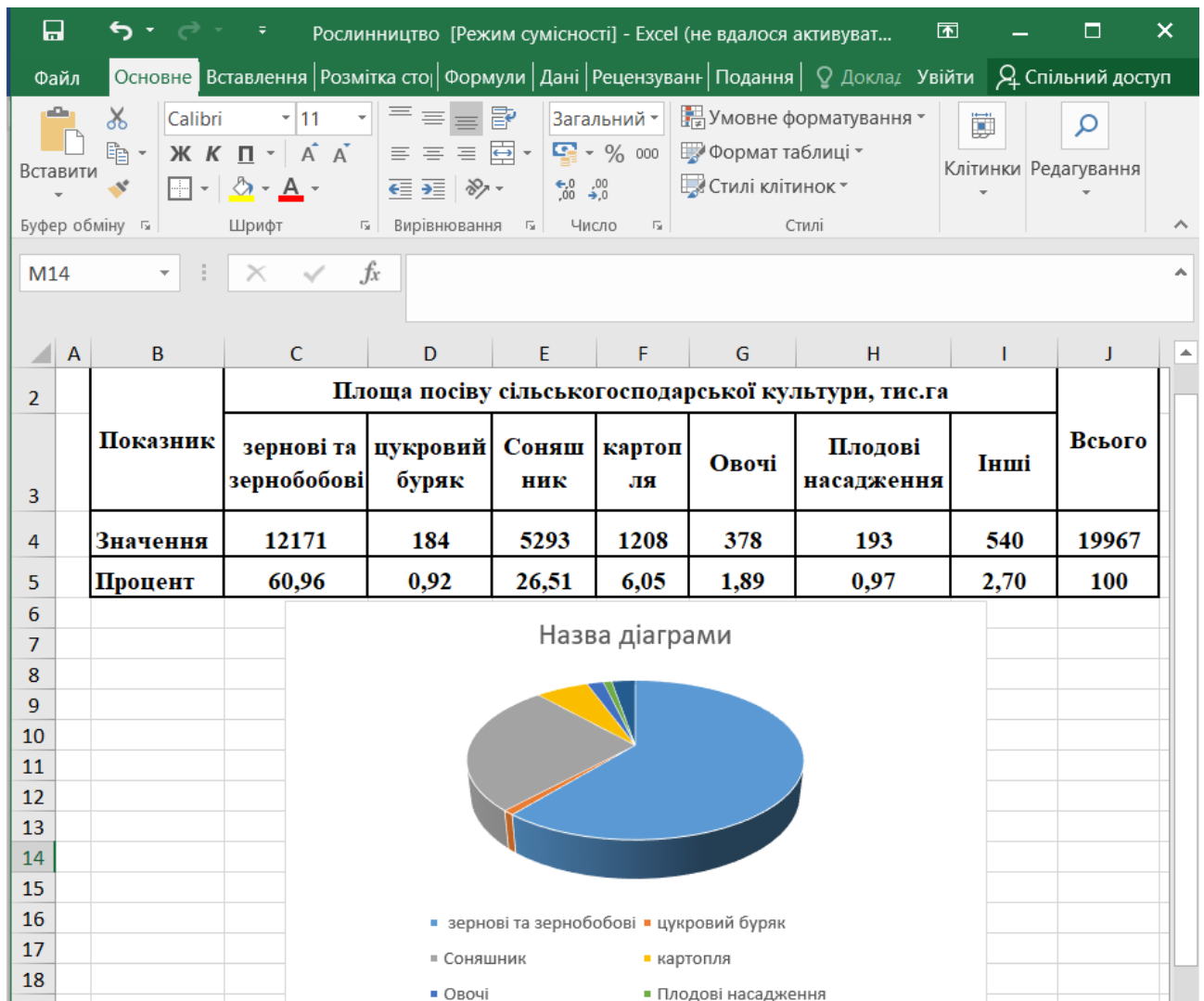

Рис.7. Початковий варіант об'ємної секторної діаграми.

Після проведення необхідних доповнень: введення назви діаграми, легенди, зміни області побудови, оцифровки діаграми та використання ефектів отримуємо кінцевий варіант, рис.8.:

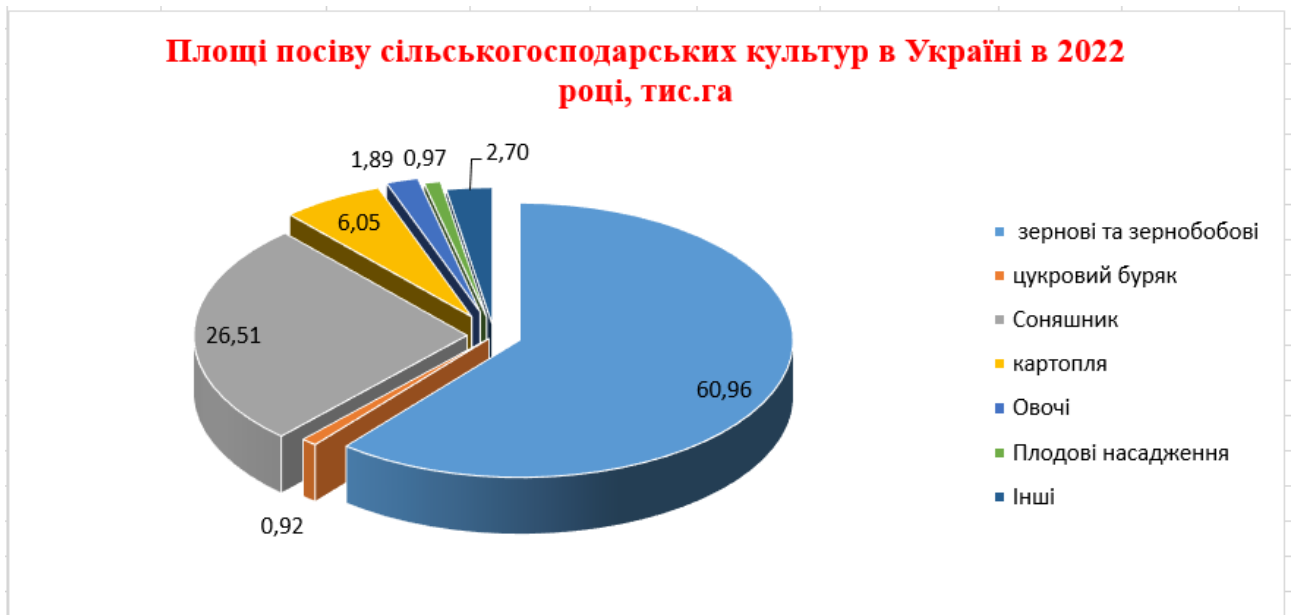

Рис.8. Спеціалізація галузей рослинництва по Україні за 2022 рік.

Завдання 4. Побудувати діаграму спеціалізації сільськогосподарських культур України в 2022 році.

Для визначення спеціалізації галузей рослинництва використовуємо відношення величини площі посіву сільськогосподарської культури до площі ріллі в процентному відношенні, Використовуємо дані **Excel**-файлу **Рослинництво**, готуємо проміжну таблицю та через головне меню активізуємо опції: **Вставлення** та **Вставити секторну або кільцеву діаграму**, серед існуючих варіантів діаграм вибираємо **Об'ємну секторну діаграму**, в результаті отримуємо початковий варіант об'ємної секторної діаграми, рис.9.:

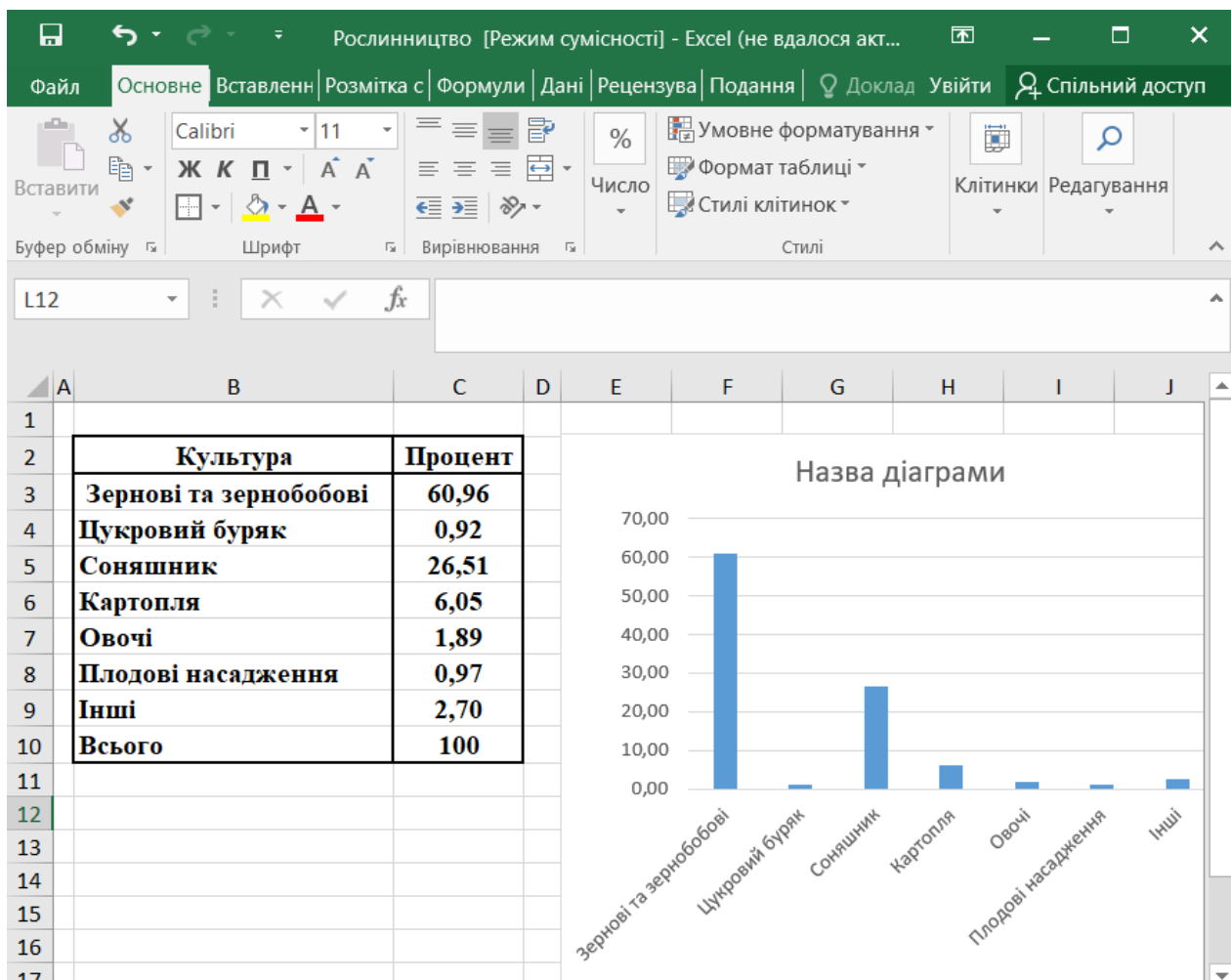

Рис.9. Початковий варіант стовпчикової діаграми.

Після проведення необхідних доповнень: введення назви діаграми, назв осей, зміни області побудови, оцифровки діаграм та використання ефектів отримуємо кінцевий варіант, рис.10.:

Рис.10. Діаграма спеціалізація галузей рослинництва по Україні за 2022 рік.

Завдання 1-2 студенти виконують згідно отриманого варіанту.

Можливі варіанти індивідуальних завдань студентів, дивись таблицю 2.

Таблиця 2. можливі варіанти для виконання завдань частини 1.

Номер варіанту	Назва показника	Розміщення (файл)
1	Площа зернових та зернобобових	Рослинництво
2	Площа цукрового буряка	Рослинництво
3	Площа соняшника	Рослинництво
4	Площа картоплі	Рослинництво
5	Площа овочів	Рослинництво
6	Площа плодів та ягідників	Рослинництво
7	Поголів'я ВРХ всього	Тваринництво
8	Поголів'я корів	Тваринництво
9	Поголів'я свиней	Тваринництво
10	Поголів'я вівців та кіз	Тваринництво
11	Поголів'я птиці	Тваринництво
12	Ціна зернових та зернобобових	Ціни с.-г. продукцій
13	Ціна насіння олійних культур	Ціни с.-г. продукцій
14	Ціна цукрового буряку	Ціни с.-г. продукцій
15	Ціна картоплі	Ціни с.-г. продукцій
16	Ціна с.-г. тварин	Ціни с.-г. продукцій
17	Ціна молока	Ціни с.-г. продукцій
18	Ціна яєць	Ціни с.-г. продукцій
19	Обсяг виробництва цукрового буряку	Рослинництво
20	Обсяг виробництва соняшника	Рослинництво
21	Обсяг виробництва картоплі	Рослинництво
22	Обсяг виробництва зернових	Рослинництво
23	Виробництво м'яса	Тваринництво
24	Виробництво молока	Тваринництво
25	Виробництво яєць	Тваринництво

Завдання 3-4 однакові для всіх студентів (виконувати згідно прикладу).

4. Частина 2. Обробки та візуалізації інформації з допомогою Power BI

Power BI - є потужним інструментом аналізу бізнес-даних від Microsoft, що надає можливість обробки й візуалізації інформації з різних джерел. За допомогою Power BI можна створювати інтерактивні звіти, інформаційні панелі та інші інструменти для аналізу даних та приймати обґрунтовані рішення для досягнення успіху .

Призначення Power BI:

1. Збір та обробка даних: дозволяє отримувати дані з різних джерел, таких як бази даних, Excel-файли, хмарні сервіси та інші. За допомогою **Power BI** можна очищати, перетворювати та моделювати дані для подальшого аналізу.

2. Візуалізація даних: надає широкий спектр інструментів для візуалізації даних, таких як діаграми, графіки, карти та інші. Візуалізації допомагають краще розуміти дані та виявляти закономірності.

3. Аналіз даних: надає можливості для проведення глибокого аналізу даних, виявлення трендів, прогнозування та прийняття обґрунтованих рішень на основі отриманої інформації.

4. Спільна робота: дозволяє обмінюватися звітами та інформаційними панелями з іншими користувачами, спільно працювати над аналізом даних та приймати колективні рішення.

Можливості Power BI:

1. Підключення до різних джерел даних: підтримує підключення до багатьох різних джерел даних, що дозволяє отримувати повну картину інформації з різних систем.

2. Інтерактивні візуалізації: дозволяє створювати інтерактивні візуалізації, з якими користувачі можуть взаємодіяти, досліджувати дані та отримувати детальну інформацію.

3. Персоналізовані інформаційні панелі: Користувачі можуть створювати власні інформаційні панелі з ключовими показниками та візуалізаціями, які найбільш важливі для їх роботи.

4. Розширений аналіз даних: надає можливості для проведення складного аналізу даних, використання статистичних методів та машинного навчання для виявлення прихованих закономірностей.

5. Мобільний доступ: доступний на мобільних пристроях, що дозволяє користувачам отримувати доступ до своїх звітів та інформаційних панелей з будь-якого місця.

Power BI має три основні компоненти:

1. **Power BI Desktop** (настільна програма) — це локальна, розрахована на одного користувача версія, ключовий продукт лінійки для платформи Windows, інструмент розробки, доступний для аналітиків даних та інших розробників звітів.

2. **Сервіс Power BI** (онлайн-платформа) - дозволяє організовувати, керувати та розповсюджувати свої звіти та інші елементи.

3. **Power BI Mobile** (міжплатформна мобільна програма) - дозволяє користувачам переглядати звіти в форматі, оптимізованому для мобільних пристроїв.

Найбільші можливості використання Power BI Desktop:

Отримання даних: Їх можна імпортувати з найрізноманітніших джерел.

Підключившись до джерела даних, можна відформувати дані відповідно до своїх потреб аналізу та звітування.

Створення зв'язків і доповнення моделі даних новими мірами й форматами даних: При імпорті принаймні двох таблиць, часто буває потрібно створити між ними зв'язки. У засобі Power BI Desktop доступне діалогове вікно "Керування зв'язками", а також подання "Зв'язки", де зв'язки можна знаходити й створювати за допомогою функції

автовизначення або вручну. Також дуже зручно створювати власні міри та обчислення або налаштовувати категорії й формати даних, щоб поглибити та деталізувати аналіз.

Створення звітів: У засобі **Power BI Desktop** доступне подання "Звіт".

Тут можна вибирати потрібні поля, додавати фільтри, обирати графічні відображення з десятків доступних варіантів, формувати звіти за допомогою особливих кольорів, градієнтів і кількох інших параметрів.

Створений "Звіт" можна публікувати у службі **Power BI** та розповсюджуєте його іншим споживачам.

Сервіс Power BI також дає змогу створювати високорівневі інформаційні панелі, які детально переглядають звіти, і програми для легкого групування пов'язаних звітів для користувачів у простому форматі.

Весь процес роботи в системі **Power BI** зазвичай поділяється на кілька ключових етапів:

1. Підключення та імпорт даних (Get Data)

Power BI підтримує сотні джерел даних: від простих **Excel-таблиць** до складних **SQL-баз**, **хмарних сервісів** (Google Analytics, Salesforce) та **веб-сторінок**.

- **Connect:** Ви підключаєтесь до джерела.
- **Data Mashup:** Ви можете об'єднувати дані з різних джерел в одну модель (наприклад, продажі з CRM та витрати з Excel).

2. Обробка та трансформація (Power Query)

Це етап «очищення» даних. Рідко коли сирі дані готові до аналізу. Використовується вбудований інструмент **Power Query** (мова M).

- **Очищення:** Видалення дублікатів, порожніх рядків та помилок.
- **Форматування:** Зміна типів даних (текст на дату, числа на валюту).
- **Трансформація:** Розділення стовпців, групування даних або створення нових розрахункових стовпців.

3. Моделювання даних та обчислення (DAX)

Після очищення потрібно пояснити системі, як таблиці пов'язані між собою.

- **Зв'язки:** Побудова схеми «зірка» (Star Schema), де таблиця фактів оточена довідниками.
- **DAX (Data Analysis Expressions):** Спеціальна мова формул для створення складних метрик. Наприклад, розрахунок приросту продажів порівняно з минулим роком або середнього чека в реальному часі.

4. Візуалізація даних

Це створення самого звіту. Головна перевага **Power BI** — **інтерактивність**. Якщо ви натиснете на певний сегмент графіка, весь звіт автоматично відфільтрується за цим значенням.

Основні типи візуалізацій:

- **KPI картки:** Для відображення головних цифр (Загальний прибуток, Кількість клієнтів).
- **Гістограми та лінійні діаграми:** Для аналізу динаміки та порівняння.
- **Карти:** Для аналізу географічних показників.

- **Матриці та таблиці:** Для детального перегляду цифр.

5. Публікація та спільний доступ

Після створення звіту в **Power BI Desktop**, його публікують у хмару — **Power BI Service**.

- **Доступ:** Можна надати права перегляду колегам.
- **Оновлення:** Налаштування автоматичного оновлення даних за розкладом.
- **Мобільність:** Перегляд звітів через мобільний додаток.

Обробки та візуалізації інформації з допомогою **Power BI** розглянемо на прикладі виконання окремих завдань:

Завдання 5.: Побудувати діаграму урожайності зернових та зернобобових по Україні за певний період.

Джерелом даних використовуємо **Excel-файл: Урож**, рис.11.:

	A	B
1	Рік	Урож, ц/га
2	1991	26,5
3	1992	27,9
4	1993	32,1
5	1994	26,8
6	1995	24,3
7	1996	19,6
8	1997	24,5
9	1998	20,8
10	1999	19,7
11	2000	19,4
12	2001	27,1
13	2002	27,3
14	2003	18,2
15	2004	28,3
16	2005	26,0
17	2006	24,1
18	2007	21,8
19	2008	34,6
20	2009	29,8
21	2010	26,9
22	2011	37,0
23	2012	31,2
24	2013	39,9
25	2014	43,7
26	2015	41,1
27	2016	46,1
28	2017	42,5
29	2018	47,4
30	2019	49,1
31	2020	42,5
32	2021	53,9
33	2022	45,8
34	2023	55,2

Рис.11. Урожайність зернових та зернобобових за період 1991-2023 років.

Після завантаження в оперативну пам'ять Power BI Desktop у відкритому вікні, рис.12. вибираємо джерело даних:

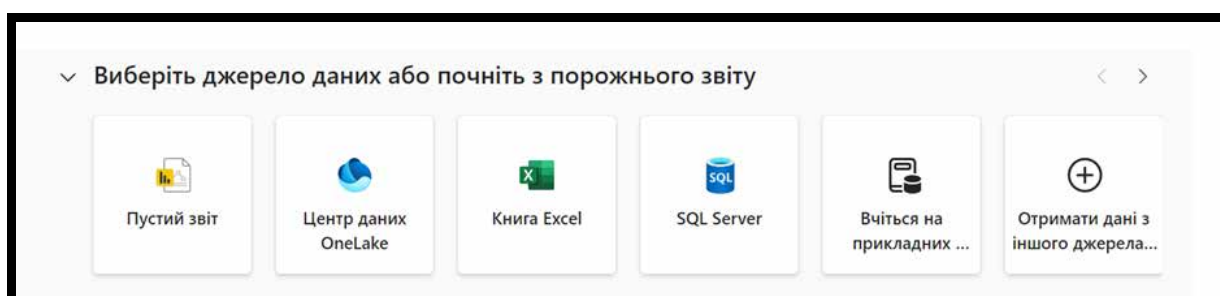
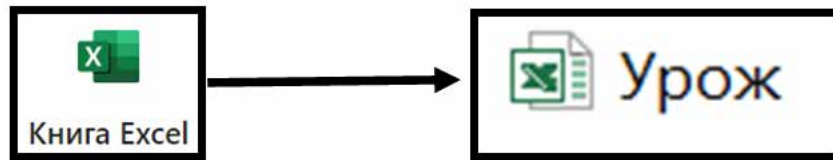

Рис.12. Вибір користувачем джерела даних

Вибираємо джерело даних **Excel-файл** та імпортуємо файл **Урож**:

У відкритому вікні активізуємо та завантажуюємо файл **Урож**, рис.13.:

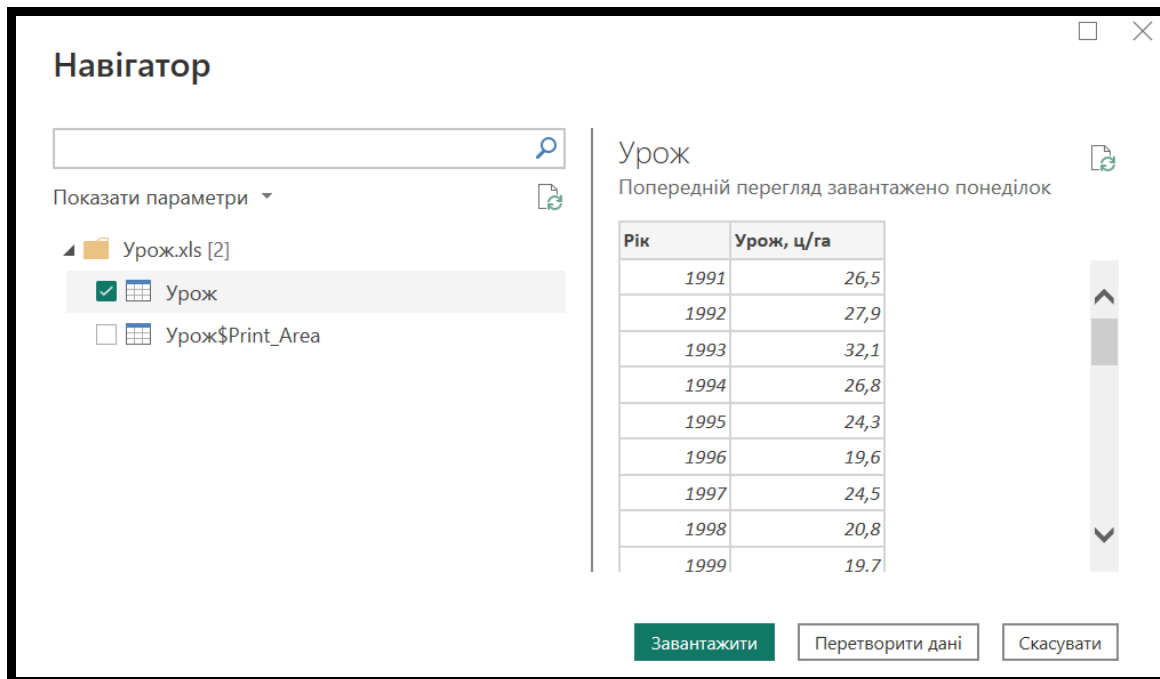

Рис.13. Активізація та завантаження файлу даних Урож.

У відкритому вікні виконуємо перелік операцій по використанні графічних можливостей **Power BI**, рис.14.:

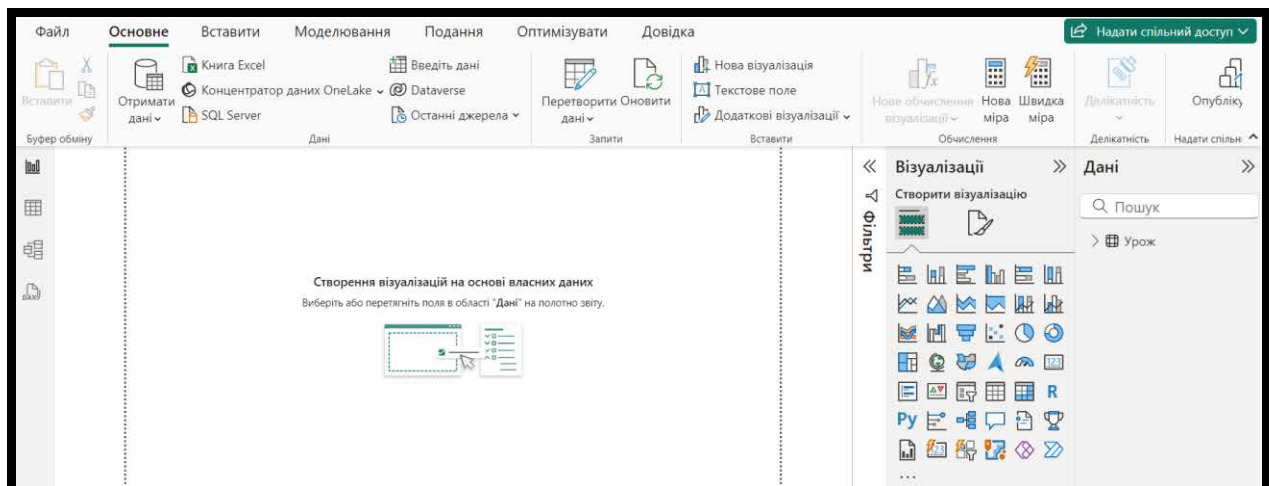

Рис.14. Вікно складових для виконання графічних елементів Power BI.

Розглянемо основні з них:

Дані: вибір показників імпортованого файлу, в нашому прикладу активізуємо два показники (стовпчики файлу Урож): **Рік** та **Урожайність**;

Візуалізація: вибір необхідного графічного елемента та його опис:

- **Створити візуалізацію:** вибираємо **Звичайну стовпчасту діаграму**:

- **Додати дані до своєї візуалізації:**

Вісь X – перетягуємо показник **Рік**,

Вісь Y - перетягуємо показник **Урожайність**, розширюємо побудовану діаграму по розміру вікна;

В результаті отримуємо **Звичайну стовпчасту діаграму**, рис.15:

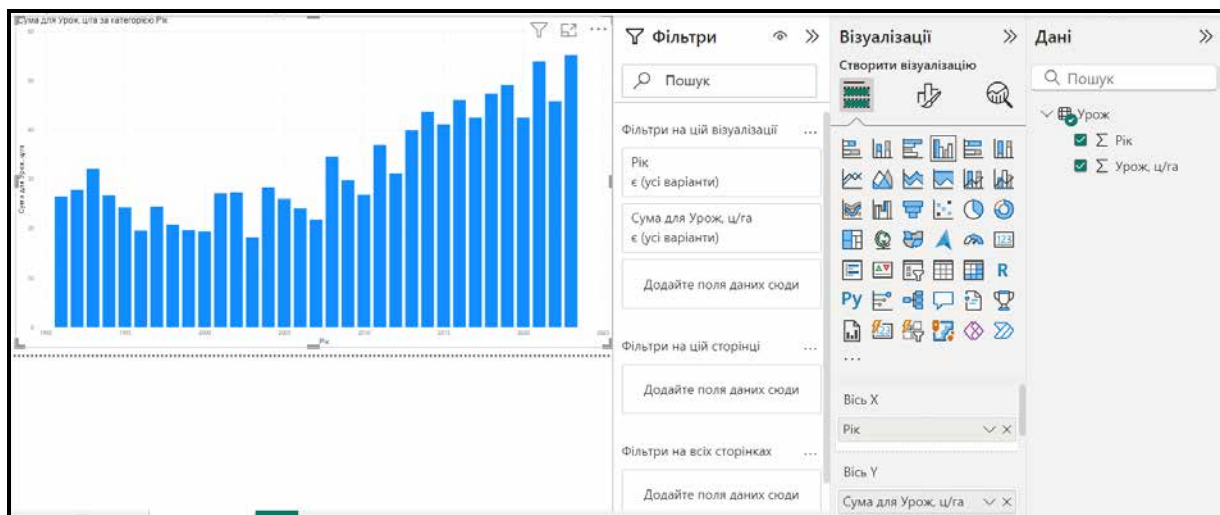

Рис.15. Проміжний варіант стовпчикової діаграми в Power BI.

Фільтри: дає можливість включення необхідної для користувача порції даних з файлу, наприклад задаємо період: **2012-2023 pp.** : для показника Рік необхідно установити опції:

Розширене фільтрування – **більше** – **2011** – **Застосувати фільтр** ;

Форматування візуалізації: внесення користувачем додаткових опцій для отримання презентабельної графіки, що може включати: зміна назв осей, вибір для них шрифту, розміру та кольору, легенду тощо, рис.15.

Збереження звіту: збереження результативних матеріалів, з допомогою установки опцій:

Файл – **Зберегти як** – **Огляд цього пристрою** – **ім'я файлу.pбіх**

Рис.16. Діаграма урожайності зернових та зернобобових по Україні за період 2012 – 2023 рр.

Завдання 6.: Побудувати графік урожайності зернових та зернобобових по Україні за 1991-2023 роки.

Використовуємо дані Excel-файлу **Урож**, виконуємо дії ,аналогічно Завдання 5 для вибраної користувачем **Лінійчатої діаграми**, в результаті отримуємо початковий варіант діаграми, рис.17.:

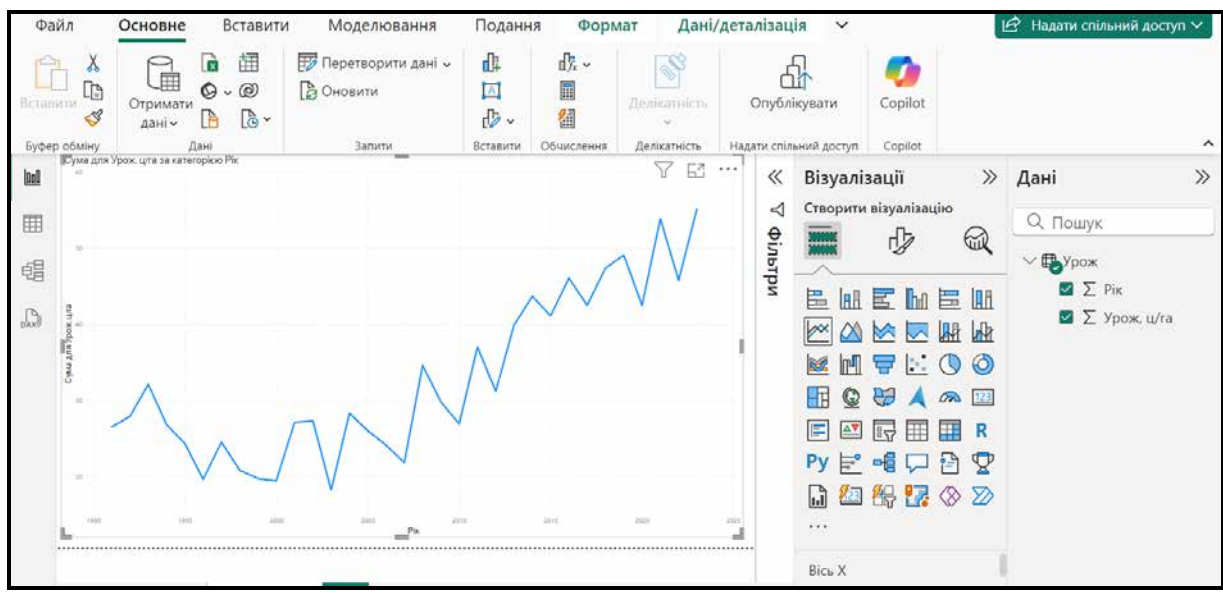

Рис.17. Початковий варіант лінійчатої діаграми.

Після проведення необхідних доповнень: введення назви діаграми, назв осей, зміни області побудови, оцифровки діаграм, типу графіку та використання ефектів отримуємо кінцевий варіант, рис.18.:

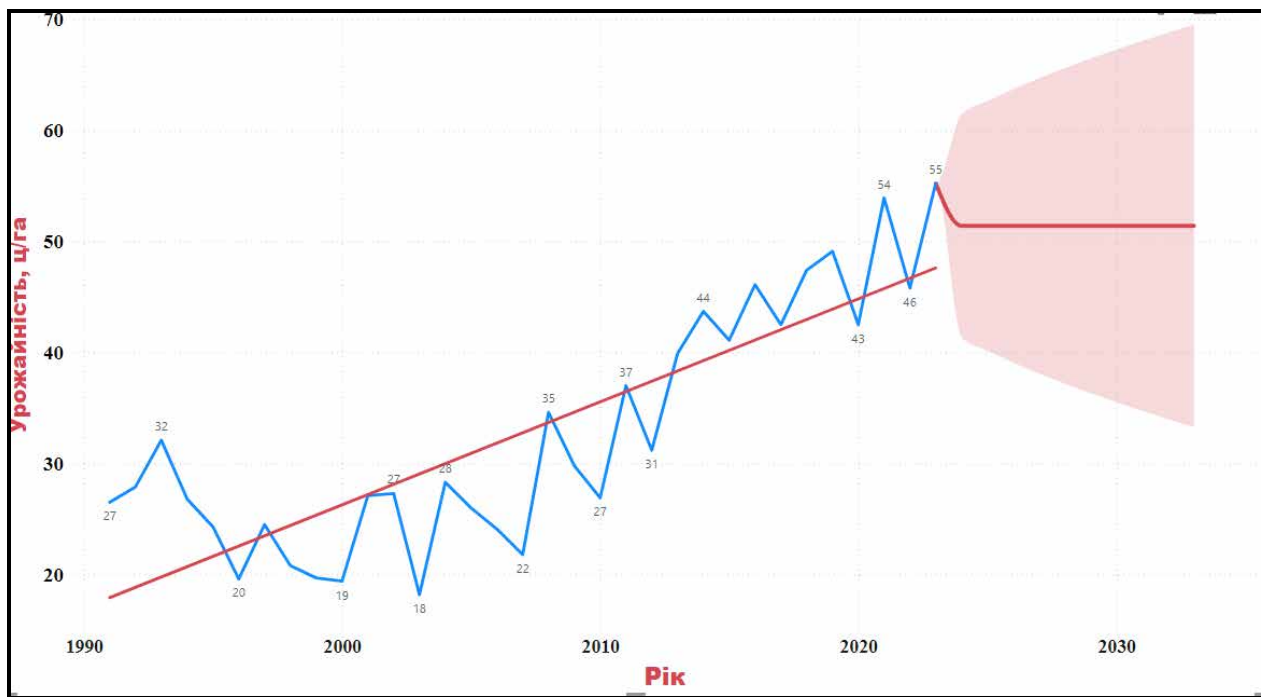

Рис.18. Графік урожайності зернових та зернобобових по Україні за 1991-2023 роки.

Для виконання індивідуальних завдань використовуються варіанти завдань з таблиці 2 частини 1 методичних вказівок.

5. Частина 3. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств України.

Програмний засіб **Ms Excel** — це не просто електронна таблиця, а потужний інструмент для роботи з локальними базами даних, для операційної аналітики, фінансового моделювання та швидкого прототипування.

1. Поняття бази даних в Ms Excel. У контексті Excel під «**базою даних**» зазвичай розуміють структурований діапазон, де:

- **Стовпці** — це поля (окремі показники),
- **Рядки** — це записи (окремий об'єкт дослідження).

Ключові принципи організації даних:

1. **Один рядок** — один запис, який складається із сукупності показників, які характеризують об'єкт дослідження.
2. **Унікальні заголовки:** Кожен стовпець повинен мати назву (ім'я).
3. **Атомарність:** В одній комірці (клітинці) має бути лише один тип даних.

2. Інструменти для аналітичних завдань

Для вирішення аналітичних задач **Ms Excel** дозволяє виконувати:

А. Базовий аналіз (Фільтри та Сортування)

Дозволяє швидко знайти відхилення, відфільтрувати або згрупувати дані за вибраною ознакою.

Б. Формувати результативні матеріали — серце аналітики

Це головний інструмент для перетворення тисяч рядків у зрозумілі звіти, які включають:

- Відібрані записи та необхідні показники;
- Розрахункові показники, з використанням формул та базових функцій;
- Згруповані дані згідно вибраних ознак.

4. Вирішення типових аналітичних завдань

Завдання	Інструмент Excel	Результат
ABC-аналіз	Сортування + Формули	Визначення 20% товарів, що дають 80% прибутку.
Аналіз тенденцій (Trends)	Графіки та Спарклайни	Візуалізація зростання або падіння показників у часі.
План-фактний аналіз	Умовне форматування	Швидке виявлення зон, де план не виконується (червоні зони).
Пошук залежностей	Кореляція та Діаграми розсіювання	Розуміння, як ціна впливає на обсяг продажів.

Для виконання частини 3 навчальної практики необхідно використовувати первинні звітні показники господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств України (показники

статистичної звітності Форма № 50-сг), які імпортовані в середовище Ms Excel у вигляді окремих файлів.

Доступ до цієї інформації можна отримати за посиланням:

https://drive.google.com/drive/folders/1_HteXPt3e7jTIMknbsOIGoIz59oKEiOk?usp=drive_link

Назва файлів та їх призначення:

OBLZONA – довідник областей

структура та зміст дивись в Таблиця 3. та Таблиця 4.

Таблиця 3 Структура таблиці OBLZONA (довідник областей)

Ім'я поля	Назва поля
ZONA	Код зони, до якої відносяться область
KOBL	Код області
NAME	Назва області

Таблиця 4. Зміст таблиці OBLZONA (довідник областей)

Код зони	Код області	Назва області
ZONA	KOBL	NAME
1	1	АР Крим
2	5	Вінницька
3	7	Волинська
1	44	Луганська
1	12	Дніпропетровська
1	14	Донецька
3	18	Житомирська
3	21	Закарпатська
1	23	Запорізька
3	26	Івано-Франківська
2	32	Київська
1	35	Кіровоградська
3	46	Львівська
1	48	Миколаївська
1	51	Одеська
2	53	Полтавська

3	56	Рівненська
2	59	Сумська
2	61	Тернопільська
2	63	Харківська
1	65	Херсонська
2	68	Хмельницька
2	71	Черкаська
2	73	Чернівецька
3	74	Чернігівська
2	80	Київ

RAYNU - довідник районів, одна сторінка якого дивись Таблиця 5

Таблиця 5. Довідник районів (RAYNU).

	A	B	C	E
1	OBL	RNU	NAMENU	
2	32	1	Білоцерківський	
3	32	2	Бориспільський	
4	32	3	Броварський	
5	32	4	Бучанський	
6	32	5	Вишгородський	
7	32	6	Обухівський	
8	32	7	Фастівський	

OBL – код області,

RNU – код району,

NAMENU – назва району.

RAJ - довідник районів, згідно старого адміністративно-територіального поділу.

структура та зміст однієї сторінки дивись в Таблиця 6 та Таблиця 7.

Таблиця 6. Структура довідника районів України

Ім'я показника	Назва показника
OBL	Код області
RN	Код району
NAME	Назва району

Таблиця 7. Зміст однієї сторінки файлу RAJ (коди та назви районів Київської області)

Код області	Код району	Назва району/Назва райцентру
OBL	RN	NAME
32	101	КИЇВ
32	103	БІЛА ЦЕРКВА
32	104	БЕРЕЗАНЬ
32	105	БОРИСПІЛЬ
32	106	БРОВАРИ
32	107	ВАСИЛЬКІВ
32	109	ІРПІНЬ
32	110	ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
32	111	ПРИП'ЯТЬ
32	112	ФАСТІВ
32	113	РЖИЩІВ
32	115	СЛАВУТИЧ
32	202	БАРИШІВСЬКИЙ /СМТ БАРИШІВКА
32	204	БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ /М.БІЛА ЦЕРКВА
32	206	БОГУСЛАВСЬКИЙ /М.БОГУСЛАВ
32	208	БОРИСПІЛЬСЬКИЙ /М.БОРИСПІЛЬ
32	210	БОРОДЯНСЬКИЙ /СМТ БОРОДЯНКА
32	212	БРОВАРСЬКИЙ /М.БРОВАРИ
32	214	ВАСИЛЬКІВСЬКИЙ /М.ВАСИЛЬКІВ
32	216	ВОЛОДАРСЬКИЙ /СМТ ВОЛОДАРКА
32	218	ВИШГОРОДСЬКИЙ /М.ВИШГОРОД
32	219	ЗГУРІВСЬКИЙ /СМТ ЗГУРІВКА
32	220	ІВАНКІВСЬКИЙ /СМТ ІВАНКІВ

32	222	КАГАРЛИЦЬКИЙ /М.КАГАРЛИК
32	224	КИЄВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ /М.КИЇВ
32	227	МАКАРІВСЬКИЙ /СМТ МАКАРІВ
32	229	МИРОНІВСЬКИЙ /М.МИРОНІВКА
32	231	ОБУХІВСЬКИЙ /М.ОБУХІВ
32	233	ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ /М.П.ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ
32	235	ПОЛІССЬКИЙ /СМТ ПОЛІССЬКЕ
32	237	РОКИТНЯНСЬКИЙ /СМТ РОКИТНЕ
32	240	СКВИРСЬКИЙ /М.СКВИРА
32	242	СТАВИЩЕНСЬКИЙ /СМТ СТАВИЩЕ
32	244	ТАРАЩАНСЬКИЙ /М.ТАРАЩА
32	246	ТЕТІВСЬКИЙ /М.ТЕТІВ
32	249	ФАСТІВСЬКИЙ /М.ФАСТІВ
32	255	ЯГОТИНСЬКИЙ /М.ЯГОТИН

OPF - довідник підприємств форм господарювання,

структура якого складається з двох показників:

NAME – назва форми господарювання,

KOD – код форми господарювання.

Зміст файлу OPF дивись в Таблиця 8:

Таблиця 8. Файл OPF форм господарювання підприємств

Код форми господарювання	Назва показника
KOD	NAME
110	Фермерське господарство
120	Приватне підприємство
130	Колективне підприємство
140	Державне підприємство
150	Комунальне підприємство
160	Дочірнє підприємство
170	Іноземне підприємство
180	Підприємства об'єднань підприємств
185	Підприємство споживчої кооперації
190	Орендне підприємство
193	Спільне підприємство
230	Акціонерне товариство
231	Вікрите акціонерне товариство
232	Закрите акціонерне товариство
240	Товариство з обмеженою відповідальністю

250	Товариство з додатковою відповідальністю
260	Повне товариство
270	Командитне товариство
300	Кооператив
310	Виробничий кооператив
320	Обслуговуючий кооператив
330	Споживчий кооператив
340	Сільськогосподарський виробничий кооператив
350	Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
425	Державна організація (установа, заклад)
440	Організація (установа, заклад)
510	Асоціація
520	Корпорація
530	Консорціум
590	Інші об'єднання юридичних осіб
610	Філія
930	Споживче товариство
995	Інші організаційно-правові форми

КАТ - довідник категорій господарств

структура якого складається з двох показників:

KOD – код категорії господарства,

КАТ – назва категорії господарства.

Зміст довідника КАТ дивись в Таблиці 9.

Таблиця 9. Довідник КАТ категорій господарств України

Код категорії господарства	Назва показника
KOD	КАТ
1	Господарські товариства
2	Приватні підприємства, включаючи фермерські
3	Сільськогосподарські виробничі кооперативи
4	Інші, включаючи міжгоспи
6	Державні підприємства
21	Фермерське господарство

ZONA - довідник зон України

структура якого складається з двох показників:

KOD – код зони;

NAME – назва зони.

Зміст довідника **ZONA** дивись в Таблиці 10.

Таблиця 10. Довідник ZONA (зон України)

Код зони	Назва показника
KOD	NAME
1	Степ
2	Лісостеп
3	Полісся
4	Південний степ
5	Передгірні і гірські райони Криму
6	Передгірні і гірські райони Карпат

Файли EXCEL з оперативною інформацією: основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств (Форма № 50 ст.)

T1 – показники виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції рослинництва;

T2- показники виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції тваринництва, рибництва, реалізація робіт і послуг;

T3 – державна підтримка сільського господарства, витрати на основне виробництво, середньооблікова чисельність працівників, землекористування протягом звітного року;

T4 – структура виробничої собівартості за видами сільськогосподарської продукції рослинництва і тваринництва відповідно.

Перший рядок файлів **T1- T4** це імена показників, другий рядок і всі наступні – це конкретні значення показників, один рядок відповідає інформації по одному господарству України, які можна

відбирати по ключовим ознакам (коду зони, області, району, категорії підприємства, форми господарювання) або по іменам показників.

Файли з оперативною інформацією зв'язані по ключовим полям (ознакам) з довідковими файлами, що дозволяє відбирати дані з різних файлів, які зв'язані між собою.

Перша сторінка файлу **T1** дивись рис.19.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	RNU	ZONTER	RAN	NOMER	KAT	OPF	T0010_1	T0010_2	T0010_3	T0010_4	T0010_5	T0010_6	T0010_7	
2	5	2	32	220	1	1	240	0,0	0,0	48,0	0,0	72,0	74,0	72,0
3	1	2	32	237	2	1	240	0,0	0,0	27340,0	0,0	16241,0	18725,0	36290,0
4	7	2	32	246	3	1	240	0,0	0,0	8034,0	0,0	8224,0	8725,6	8432,6
5	4	2	71	237	4	1	240	0,0	0,0	6133,0	0,0	3676,0	4071,0	5990,0
6	1	3	74	258	5	2	120	0,0	0,0	35261,5	0,0	51415,0	52560,7	68944,4
7	3	1	35	217	6	1	240	0,0	0,0	17248,0	0,0	16269,0	20368,0	27069,0
8	1	1	35	243	7	2	120	0,0	0,0	14701,4	0,0	18375,9	18876,3	24784,5
9	7	2	63	254	8	6	140	0,0	0,0	3208,0	0,0	3034,0	3694,8	3842,0

Рис.19. Перша сторінка файлу T1 (показники виробництва і реалізації сільськогосподарської продукції рослинництва).

Перший рядок файлу **T1**, як і інших файлів **T2 - T4** має однакове призначення: це імена показників. Перші 7 імен показників однакові для всіх файлів **T1 - T4**, а їх значення співпадають з відповідними кодами файлів-довідників. Це такі показники:

RNU – код району підприємства, згідно нового адміністративно-територіального устрою України (7 липня 2020 року Верховна Рада України прийняла Постанову № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів»),

ZONA – код зони до якої відноситься підприємство,

- TER** – код області даного підприємства,
- RAN** – код району підприємства старий (діяв до 2020 року),
- NOMER** – номер господарства в базі,
- KAT** – код категорії господарства,
- OPF** – код форми господарювання.

Інші клітини першого рядка – це імена показників господарської діяльності господарств Форми № 50-сг (файл 50_sgr_2015), які відповідають показникам виробництва та реалізації продукції рослинництва, дивись рис.20.:

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186^а Кодексу України про адміністративні правопорушення

ЗВІТ ПРО ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ
за 20__ рік

Подають:	Терміни подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, які здійснюють сільськогосподарську діяльність, за переліком, визначеним органом державної статистики – територіальному органу <u>Держстату</u>	не пізніше 28 лютого

№ 50-сг
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
27.11.2015 № 346

Респондент:
Найменування: _____

Місцезнаходження (юридична адреса): _____

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провілок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса): _____

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провілок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

1. ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСТВА І ПОСЛУГ

А	Б	Виробництво продукції			Реалізація продукції (робіт, послуг)			
		зібрана площа / площа насаджень у плодючому віці, га	вироблено продукції, ц	виробнича собівартість, тис. грн	у фізичній масі, ц	виробнича собівартість, тис. грн	повна собівартість, тис. грн	чистий дохід (виручка) від реалізації, тис. грн
		1	2	3	4	5	6	7
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА – усього <i>(сума кодів 0020, 0040–0120)</i>	0010	×	×		×			
у тому числі зернові та зернобобові – усього <i>(сума кодів 0021–0037)</i>	0020							
з них пшениця озима	0025							
пшениця яра	0021							

Рис.20. Перша сторінка файлу 50_sgr_2015 (Звіт про основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств).

Ім'я показника в файлах **T1 - T4** визначається наступним чином:

наприклад, в файлі **T1** показник **T0010_3** можна розшифрувати як (згідно текстового файлу **50_sg**):

T0 – постійний ідентифікатор імені,

010 – трьох-символьний номер рядка, який відповідає: **Продукція рослинництва, всього** (текстовий файл **50_sg**),

_3 – номер стовпчика для рядка 010, якому відповідає **Виробнича собівартість, тис. грн.**, тобто **T0010_3** – виробнича собівартість в тис. грн. продукції рослинництва, всього;

T0060_5 – виробнича собівартість в тис. грн. реалізованої картоплі (показник знаходиться в **T1_15**);

T0180_6 – повна собівартість реалізованого молока, тис. грн. реалізованого молока (показник знаходиться в **T2_15**).

Питання для самоперевірки, необхідно визначити:

1. Код Хмельницької області;
2. Код Вишгородського району Київської області;
3. Код Товариства з обмеженою відповідальністю;
4. Ім'я показника **Код області** в структурованих базах даних;
5. Визначити ім'я показника та ім'я **файлу**, в якому він знаходиться :
 - Площа посіву зернових та зернобобових культур,
 - Виробнича собівартість вирощування озимої пшениці,
 - Виручка від реалізації цукрового буряку,

- Середньорічне поголів'я свиней,
- Дійне стадо корів,
- Площа сільськогосподарських угідь господарства,
- Повна собівартість реалізованої продукції тваринництва.

Аналіз існуючого стану господарської діяльності об'єкту дослідження розіб'ємо на виконання окремих завдань, які дозволяють вибирати з баз даних необхідні показники, отримувати нові розрахункові дані та результати видавати у вигляді аналітичних таблиць.

Завдання 7: Зробити аналіз вирощування вибраної культури по об'єкту дослідження та результативні матеріали подати в таблиці 11:

Таблиця 11. Аналіз вирощування озимої пшениці в господарствах Бучанського району Київської області.

<u>Ном. госп</u>	<u>Площа посіву, га</u>	<u>Валовий збір, ц</u>	<u>Виробнича собівартість, т.грн.</u>	<u>Урожайність, ц/га</u>	<u>Собівартість 1 ц.грн.</u>
<u>< Інформація по господарствам регіона ></u>					
Всього					
в середньому					

Об'єктом дослідження є підприємства Бучанського району Київській області. З файлу **OBLZONA** (довідник областей) дізнаємося код – це 32 , з файлу **RAJNU** (довідник районів) визначаємо код Бучанського району - 4.

Для аналізу визначені показники озимої пшениці, які знаходяться в файлі **T1**.

Для отримання результативної Таблиці 1 необхідно:

- з файлу **T1** відібрати записи (підприємства), які відповідають умовам: **TER = 32, RNU = 4** тобто необхідно провести фільтрацію даних файла T1, вибравши опцію: **фільтрувати – Фільтр**, дивись рис.21.:

1	RN	ZON	TER	RAN	NOMEI	KA	OPJ	T0010 1	T0010 2	T0010 3	T0010 4	T0010
2	5	2	32	220	1	1	240	0,0	0,0	48,0	0,0	72,0
3	1	2	32	237	2	1	240	0,0	0,0	27340,0	0,0	16241,0
4	7	2	32	246	3	1	240	0,0	0,0	8034,0	0,0	18725,0
5	4	2	71	237	4	1	240	0,0	0,0	6133,0	0,0	8725,6
6	1	3	74	258	5	2	120	0,0	0,0	35261,5	0,0	51415,0
7	3	1	35	217	6	1	240	0,0	0,0	17248,0	0,0	52560,7
8	1	1	35	243	7	2	120	0,0	0,0	14701,4	0,0	20368,0
9	7	2	63	254	8	6	140	0,0	0,0	3208,0	0,0	18875,9
												3694,8
												3842

Рис.21. Фільтрація інформації в файлі T1.

Виконуємо умови фільтрації для показників: код області TER=32 – вибираються записи підприємств Київської області,

код району RNU =4 - вибираються записи підприємств Бучанського району, дивись рис.22.:

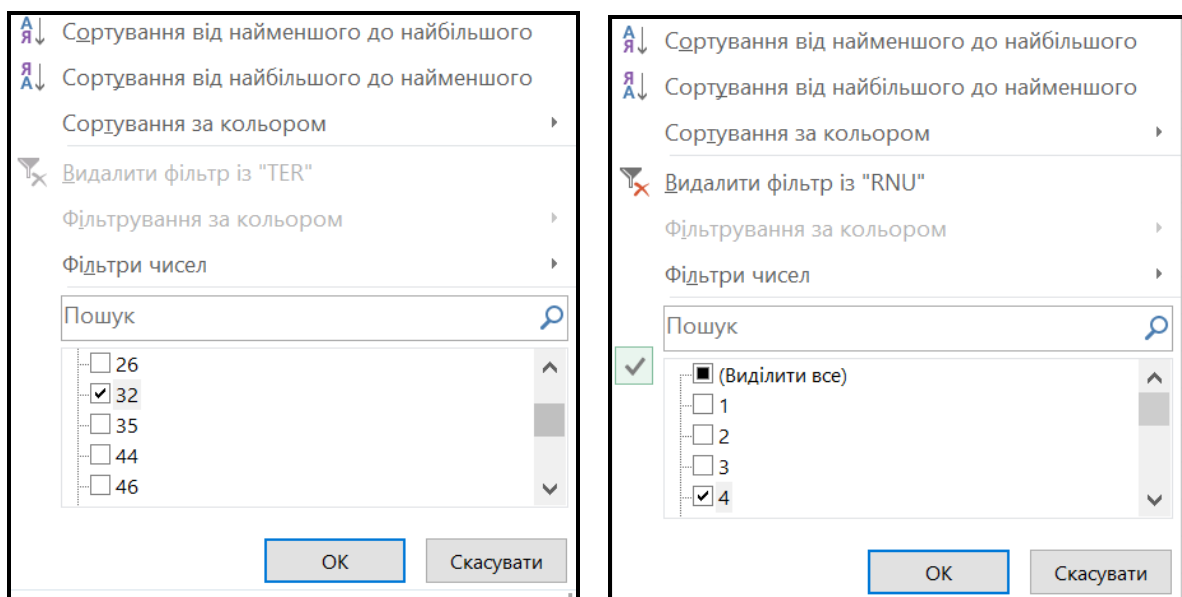

Рис.22. Умови для виконання фільтрації інформації в файлі T1.

В результаті будуть відібрані 22 підприємства Київської області Бучанського району (рядок з іменами показників та наступні 22 записи,

кожний з яких відповідає показникам одного підприємства), дивись рис.23.:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	RNU	ZONA	TER	RAN	NOMER	KAT	OPF	T0010_1	T0010_2	T0010_3	T0010_4	T0010_5	T0010_6	T0010_7	T0020_1
2	4	2	32	224	153	6	140	0	0	3056,9	0	4642,6	5309,4	5275,2	203
3	4	2	32	224	319	6	140	0	0	9684	0	1117	1595	1483	370
4	4	2	32	224	320	1	240	0	0	3506	0	3641	3689	2710	200
5	4	2	32	224	321	1	240	0	0	1314	0	0	0	0	40
6	4	2	32	224	1344	6	140	0	0	866	0	245	245	235	40
7	4	2	32	227	1427	1	240	0	0	4185,1	0	3160,5	3537	3921,8	380
8	4	2	32	224	1651	1	240	0	0	9157	0	5233	5400	5774	229
9	4	2	32	227	2952	1	240	0	0	38203	0	26239	33348	49718	1975
10	4	2	32	210	2997	2	120	0	0	12023,6	0	6839,2	7329,3	10905,9	690
11	4	2	32	224	3360	1	240	0	0	695	0	83	102	99	45
12	4	2	32	224	3361	1	240	0	0	6166	0	6152	6499	6032	75
13	4	2	32	227	3780	1	240	0	0	12882,3	0	8734,7	11613	9760,4	895
14	4	2	32	210	4573	1	240	0	0	2884,7	0	2202,2	2406,6	1630,6	60
15	4	2	32	224	4924	2	120	0	0	628	0	343	541	724	130
16	4	2	32	224	5017	1	240	0	0	10417,4	0	9856,4	12203,2	9110,8	150
17	4	2	32	224	5254	2	120	0	0	16475,9	0	10687,2	11586	28641,5	143
18	4	2	32	227	6923	2	120	0	0	11076,1	0	9911,2	11941,1	20303,6	1034
19	4	2	32	227	7243	2	120	0	0	18415	0	18060	18596	20421	1438
20	4	2	32	227	7775	1	240	0	0	1142,2	0	1569,8	3488	6017	45
21	4	2	32	227	7776	1	240	0	0	20270,8	0	21795,7	22410,1	40925,1	541
22	4	2	32	210	7880	1	240	0	0	16855	0	13600	13600	14093	666
23	4	2	32	224	8329	1	240	0	0	482,4	0	429,7	429,7	498	30

Рис.23. Відібрана дані господарств Київської області Бучанського району.

Отримані дані копіюємо в новий Excel-файл, робимо копію відібраних записів на інший аркуш Excel-файлу, в якому необхідно залишити тільки ті показники, які необхідні для проведення аналізу. Це наступні показники:

- **NOMER** – номер господарства в файлі,
- **T0025_1** – площа посіву озимої пшениці в господарстві, га,
- **T0025_2** – валовий збір даної культури, ц,
- **T0025_3** – виробнича собівартість зібраної продукції, тис. грн.

В результаті отримуємо тільки ті дані, які необхідні для подальшого використання, дивись рис.24.:

	A	B	C	D
1	NOMER	T0025_1	T0025_2	T0025_3
2	153	101	5106	1762,5
3	319	300	14181	1972
4	320	130	3797	844
5	321	40	1825	547,5
6	1344	20	244	72
7	1427	160	4811	898,8
8	1651	229	7821	1592
9	2952	698	28822	3406
10	2997	130	7519	937,4
11	3360	45	2025	351
12	3361	35	1225	171
13	3780	206	7201	2085,5
14	4573	60	1884	471
15	4924	60	1699	101
16	5017	50	3214	285,7
17	5254	143	7010	1142,7
18	6923	285	9227	2116,7
19	7243	509	17980	3812
20	7775	45	1728	431,9
21	7776	541	47532	10996,5
22	7880	100	4500	1747
23	8329	30	1200	135,5
24				

Рис.24. Показники вирощування озимої пшениці в господарствах Київської області Бучанського району.

Для подальшого використання залишилися показники **NOMER**, **T0025_1**, **T0025_2** та **T0025_3**. В отриманій виборці відсутні нульові значення показників, що свідчать про те, що всі підприємства займаються вирощуванням озимої пшениці, інакше рядки з нульовими значеннями потрібно було видалити з файлу.

Для розрахунку нових показників використовуємо відповідні формули:

=C2/B2 – урожайність озимої пшениці в господарстві, ц. з 1 га,

=D2/C2*1000 – собівартість вирощування 1 ц. продукції грн.,

=SUM(B2:B23) – загальна площа посіву по господарствам району,

=SUM(C2:C23) – загальний валовий збір по району, ц,

=SUM(D2:D23) – загальні виробничі витрати на вирощування в районі,

$=\text{SUM}(\text{C2}:\text{C23})/\text{SUM}(\text{B2}:\text{B23})$ – середня урожайність в розрахунку на 1 господарство, ц,

$=\text{SUM}(\text{D2}:\text{D23})/\text{SUM}(\text{C2}:\text{C23})\cdot 1000$ - середні витрати 1 ц продукції в розрахунку на 1 господарство, грн.

Після проведених розрахунків отримуємо результативні дані, Таблицю 12.:

Таблиця 12. Аналіз вирощування озимої пшениці в господарствах Бучанського району Київської області

Номер	Площа га	Вал.збір, ц	Вир.соб., тис.грн.	Урожайність, ц/га	Вир.соб. 1 ц./грн.
153	101	5106	1762,5	50,55	345,18
319	300	14181	1972	47,27	139,06
320	130	3797	844	29,21	222,28
321	40	1825	547,5	45,63	300,00
1344	20	244	72	12,20	295,08
1427	160	4811	898,8	30,07	186,82
1651	229	7821	1592	34,15	203,55
2952	698	28822	3406	41,29	118,17
2997	130	7519	937,4	57,84	124,67
3360	45	2025	351	45,00	173,33
3361	35	1225	171	35,00	139,59
3780	206	7201	2085,5	34,96	289,61
4573	60	1884	471	31,40	250,00
4924	60	1699	101	28,32	59,45
5017	50	3214	285,7	64,28	88,89
5254	143	7010	1142,7	49,02	163,01
6923	285	9227	2116,7	32,38	229,40
7243	509	17980	3812	35,32	212,01
7775	45	1728	431,9	38,40	249,94
7776	541	47532	10996,5	87,86	231,35
7880	100	4500	1747	45,00	388,22
8329	30	1200	135,5	40,00	112,92
Всього	3917	180551	35879,7		
в середньому				46,09	198,72

Завдання 8: Визначити економічну ефективність вирощування вибраної культури по об'єкту дослідження та результативні матеріали подати в таблиці 13:

Таблиця 13. Економічна ефективність вирощування озимої пшениці в господарствах Бучанського району Київської області.

<u>Ном. госп.</u>	Реалізовано зерна, ц	Повна собівартість 1 ц, грн.	Виручка від реал. 1 ц, грн.	Прибуток від реал.1 ц. грн.	<u>Рентабельність, %</u>
<u>< Інформація по господарствам регіону ></u>					
Всього					
<u>в середньому</u>					

Використовуємо відібрані підприємства Бучанського району Київської області отримані при виконанні Завдання 1.

В цьому аркуші файла залишаємо тільки ті показники, які необхідні для виконання завдання 8.:

- **NOMER** – номер господарства в файлі,
- **T0025_4** – реалізовано озимої пшениці в господарстві, ц,
- **T0025_6** – повна собівартість реалізованого зерна, т. грн.,
- **T0025_7** – виручка від реалізації зерна, т. грн.

В результаті отримуємо тільки ті дані, які необхідні для подальшого використання, рис.25.:

	A	B	C	D
1	NOMER	T0025_4	T0025_6	T0025_7
2	153	3805	1803,9	1728,6
3	319	4237	514	1084
4	320	2920	872	855
5	321	0	0	0
6	1344	0	0	0
7	1427	3448	720,8	757,2
8	1651	5074	1164	1247
9	2952	18086	2716	4408
10	2997	559	73,6	151,3
11	3360	320	102	99
12	3361	1006	144	246,1
13	3780	6503	2195,4	1713
14	4573	1632	393	412,9
15	4924	915	95	173
16	5017	2672	298	650,8
17	5254	7564	1336,7	2341,3
18	6923	2488	683	555,3
19	7243	17616	3833	4316
20	7775	1077	268,3	251,2
21	7776	46990	10896,6	11369,5
22	7880	5251	1747	1412
23	8329	970	135,5	148,3

Рис.25. Відібрані показники вирощування озимої пшениці.

Нульові значення в окремих рядках свідчать про те, що господарство не реалізовувала озиму пшеницю, ці рядки необхідно видалити з файлу, використовуємо опцію фільтрацію чисел, рис.26.:

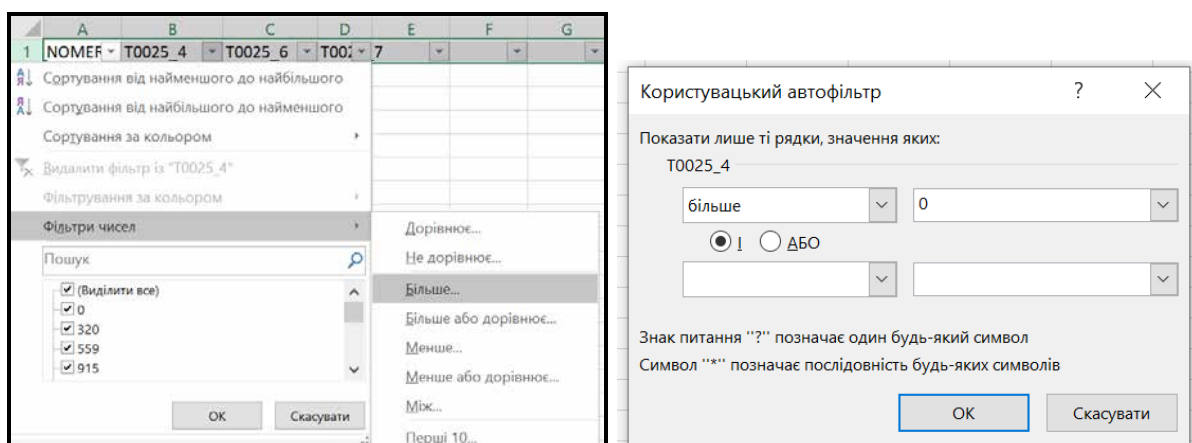

Рис.26. Фільтрація числових даних в файлі.

Для показника **T0025_4** (реалізовано зерна) задаємо ознаку: значення показника повине бути більше 0, тобто в файлі залишаються тільки господарства, які реалізовували озиму пшеницю.

Для розрахунку нових показників використовуємо відповідні формули:

$=C2/B2 /1000$ – Собівартість 1 ц. реалізованого зерна, грн.,

$=D2/B2*1000$ – Ціна реалізації 1 ц. продукції грн.,

$=F2-E2$ – Прибуток від реалізації 1 ц реалізованого зерна, грн.,

$=G2/E2*100$ - Рівень рентабельності кукурудзи на зерно, %

$=SUM(B2:B21)$ – Об'єм реалізації кукурудзи на зерно во господарствам району,

$=SUM(C2:C21)$ – Загальна повна собівартість зерна по району, т.грн.,

$=SUM(D2:D21)$ – Загальна виручка від реалізації зерна по району, т.грн.,

$=SUM(C2:C21)/SUM(B2:B21)*1000$ – Собівартість 1 реалізованого зерна по району, грн.,

$=SUM(D2:D21)/SUM(C2:C21)*1000$ - Ціна реалізації 1 реалізованого зерна по району, грн.,

$=F22-E22$ – Прибуток від реалізації 1 ц зерна по району, грн.,

$=G25/E22*100$ – Рівень рентабельності кукурудзи на зерно по району, %

Після виконання розрахунків отримуємо результативну таблицю 5:

Як свідчать дані таблиці 14 середній прибуток від реалізації 1 ц озимої пшениці в господарствах Бучацького району Київської області становить близько 30 грн., деякі господарства мають збиток.

Таблиця 14. Економічна ефективність вирощування озимої пшениці в господарствах Бучанського району Київської області.

Номер	Реалізовано зерна, ц.	Соб.реалізованого зерна, тис.грн.	Виручка від реалізації зерна, тис.грн.	Соб л ц./грн.	Ціна реал.л ц./грн.	Прибуток, ц./грн.	Рів.рент аб, %
153	3805	1803,9	1728,6	474,09	454,30	-19,79	-4,17
319	4237	514	1084	121,31	255,84	134,53	110,89
320	2920	872	855	298,63	292,81	-5,82	-1,95
1427	3448	720,8	757,2	209,05	219,61	10,56	5,05
1651	5074	1164	1247	229,40	245,76	16,36	7,13
2952	18086	2716	4408	150,17	243,72	93,55	62,30
2997	559	73,6	151,3	131,66	270,66	139,00	105,57
3360	320	102	99	318,75	309,38	-9,38	-2,94
3361	1006	144	246,1	143,14	244,63	101,49	70,90
3780	6503	2195,4	1713	337,60	263,42	-74,18	-21,97
4573	1632	393	412,9	240,81	253,00	12,19	5,06
4924	915	95	173	103,83	189,07	85,25	82,11
5017	2672	298	650,8	111,53	243,56	132,04	118,39
5254	7564	1336,7	2341,3	176,72	309,53	132,81	75,16
6923	2488	683	555,3	274,52	223,19	-51,33	-18,70
7243	17616	3833	4316	217,59	245,00	27,42	12,60
7775	1077	268,3	251,2	249,12	233,24	-15,88	-6,37
7776	46990	10896,6	11369,5	231,89	241,96	10,06	4,34
7880	5251	1747	1412	332,70	268,90	-63,80	-19,18
8329	970	135,5	148,3	139,69	152,89	13,20	9,45
Всього	133133	29991,8	33919,5				
в середньому				225,28	254,78	29,50	13,10

Рівень рентабельності озимої пшениці по району становить 13.1 %, більшість господарств рентабельні, а в окремих господарствах рівень рентабельності становить більше 100 відсотків. Цей вид таблиць дозволяє визначити існуючий стан виробництва або вирощування певних видів продукції, порівнювати між собою результати окремих господарств, виявляти причини кращих або гірших результатів та робити відповідні висновки.

Індивідуальні дані студентів для виконання завдань 7,8.

Можливі варіанти для виконання індивідуальних завдань, дивись таблицю 15:

Таблиця 15. Можливі варіанти виконання індивідуальної роботи.

№	Культура/продукція	Область	Район
1	молоко	Київська	Білоцерківський
2	жито	Черкаська	Уманський
3	гречка	Чернігівська	Ніжинський
4	кукурудза на зерно	Одеська	Болградський
5	соняшник	Житомирська	Бердичівський
6	соя	Вінницька	Вінницький
7	картопля	Київська	Броварський
8	цукровий буряк	Черкаська	Звенигородський
9	Свинина	Чернігівська	Чернігівський
10	ріпак	Київська	Фастівський
11	кукурудза на зерно	Київська	Бориспільський
12	озима пшениця	Львівська	Самбірський
13	жито	Одеська	Березівський
14	гречка	Чернігівська	Прилуцький
15	кукурудза на зерно	Полтавська	Миргородський
16	соняшник	Черкаська	Золотонішський
17	кукурудза на зерно	Хмельницька	Шепетівський
18	соняшник	Київська	Броварський
19	соя	Полтавська	Лубенський
20	картопля	Чернігівська	Прилуцький
21	цукровий буряк	Одеська	Подільський
22	ячмінь	Київська	Фастівський
23	ріпак	Рівненська	Рівненський
24	кукурудза на зерно	Черкаська	Черкаський
25	озима пшениця	Чернівецька	Чернівецький

Зробити аналіз існуючого стану господарської діяльності об'єкту дослідження по вирощуванню продукції рослинництва та сформуванню результативні матеріали у вигляді таблиці 16, 17.

Таблиця 16. Аналіз вирощування _____ в господарствах _____ району _____ області.

Ном. госп	Площа посіву, га	Валовий збір, ц	Виробнича собівартість, т.грн.	Урожайність, ц/га	Собівартість 1 ц.грн.
< Інформація по господарствам регіона >					

Всього	Σ	Σ	Σ		
в середньому				Xсер	Xсер

Записи в таблиці 16 відсортувати по урожайності.

Таблиця 17. Аналіз вирощування _____ в господарствах _____ району _____ області.

Номер підприємства	Тип підприємства	Код форми господ.	Собівартість 1 ц. реалізованої продукції ,грн.	Ціна 1 ц. реалізованої продукції ,грн.	Прибуток грн.	Рівень рентабельності, %
< Інформація по типам підприємств регіону >						
В середньому по регіону						

Записи в таблиці 17 відсортувати по двом показникам: коду форми господарювання та рівню рентабельності.

Частина 4. Створення презентації з допомогою PowerPoint або іншого програмного засобу.

Презентація по результатам виконання студентом індивідуальних завдань повинна включати слайди:

- титульний слайд для ідентифікації студента;
- декілька слайдів першої частини практики з висновками (який програмний засіб та його окремі компоненти використано, приклад результативного матеріалу);

- слайди виконаних завдань другої частини (призначення та можливості використання **Power BI**, приклади індивідуальних завдань та результативні матеріали);
- слайди виконаних завдань третьої частини (які компоненти **Ms Exces** використано та приклади результативних матеріалів).

4. Список рекомендованої літератури.

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn. - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=284>);
2. Кузьмінська О.Г., Литвинова С.Г., Саяпіна Т.П. Інформаційні технології: навч. посіб., Київ:ЦП Компрінт, 2022. 210 с.;
3. Глазунова О. Г., Саяпіна Т. П., Корольчук В. І., Волошина Т. В., Сидорук Є. О. Інформаційні та комунікаційні технології в економіці: навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2024, 325 с.
4. Саяпіна Т.П., Садко М.Г. Волошина Т.В, Корольчук В.І. Методичні рекомендації з виконання лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні системи та технології в економіці» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», К.2025, 257 с..
5. Садко М.Г. Програма навчальної практики: Використання баз даних в EXCEL: навч.-метод. матеріали. Київ : ЦП “Компрінт” . 2019. 46 с.
6. Microsoft Office – допомога та навчання. URL <https://support.microsoft.com/uk-ua/office>
7. Платформа для навчання та підготовки фахівців. URL: <https://www.microsoft.com/uk-ua/microsoft-viva/learning>

Державне статистичне спостереження

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується статтею 21 Закону України "Про державну статистику"

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушення

ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ за 20__ рік

Форма № 50 – сг (річна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держстату України 14.06.2013 № 181 зі змінами, затвердженими наказом Держстату України 20.09.2013 № 283

Подають:	Терміни подання
юридичні особи, їхні відокремлені підрозділи, які здійснюють сільськогосподарську діяльність, за встановленим переліком – органу державної статистики за місцезнаходженням	до 28 лютого

Респондент:

Найменування: _____
(юридична особа або відокремлений підрозділ)

Місцезнаходження (юридична адреса): _____
(юридична особа або відокремлений підрозділ)

_____ *(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається звіт (фактична адреса): _____
(юридична особа або відокремлений підрозділ)

_____ *(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

1. ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ І ПОСЛУГ

	Код	Виробництво продукції			Реалізація продукції (робіт, послуг)			
		зібрана площа, га	вироблено продукції, ц	виробнича собівартість, тис.грн	у фізичній масі, ц	виробнича собівартість, тис.грн	повна собівартість, тис.грн	чистий дохід (виручка) від реалізації, тис.грн
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
ПРОДУКЦІЯ РОСЛИННИЦТВА – всього (сума кодів 0020, 0040÷0120)	0010	×	×		×			
у тому числі								
зернові та зернобобові - всього	0020							
з них								
пшениця озима	0025							
пшениця яра	0021							
жито	0026							
гречка	0027							
кукурудза на зерно	0030							
ячмінь озимий	0031							
ячмінь ярий	0023							
горох	0032							
овес	0033							
просо	0034							
сорго	0035							
рис	0037							
інші зернові та зернобобові	0036							
соняшник	0040							
соя	0041							
ріпак озимий	0042							
ріпак ярий	0043							
льон-довгунець - насіння	0044							
льон-довгунець - соломка	0045							

	Код	Виробництво продукції			Реалізація продукції (робіт, послуг)			
		зібрана площа, га	вироблено продукції, ц	виробнича собівартість, тис.грн	у фізичній масі, ц	виробнича собівартість, тис.грн	повна собівартість, тис.грн	чистий дохід (виручка) від реалізації, тис.грн
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
льон-довгунець - треста	0046	×						
цукрові буряки (фабричні)	0050							
картопля	0060							
овочі відкритого ґрунту	0070							
овочі закритого ґрунту	0071 ¹⁾							
баштанні продовольчі (кавуни, дині)	0075							
плоди (зерняткові, кісточкові)	0080 ²⁾							
виноград	0090 ²⁾							
ягоди	0095 ²⁾							
хміль	0100 ²⁾							
кормові коренеплоди і кормові баштанні	0105				×	×	×	×
силос	0107	×			×	×	×	×
сінаж	0110	×			×	×	×	×
інша продукція рослинництва	0120	×	×		×			
ПРОДУКЦІЯ ТВАРИННИЦТВА – всього (сума кодів 0140 ÷ 0210) у тому числі	0130	×	×		×			
виращування (в живій масі) великої рогатої худоби	0140		³⁾					
свиней	0150		³⁾					
овець	0160		³⁾					
кіз	0161		³⁾					
птиці	0170		³⁾					
молоко	0180 ⁴⁾		⁵⁾					

1) Площа, зайнята культурами згідно з оборотом, з якої в звітному році одержано урожай, м².

2) Площа насаджень у плодоносному віці, га.

	Код	Виробництво продукції			Реалізація продукції (робіт, послуг)			
		зібрана площа, га	вироблено продукції, ц	виробнича собівартість, тис.грн	у фізичній масі, ц	виробнича собівартість, тис.грн	повна собівартість, тис.грн	чистий дохід (виручка) від реалізації, тис.грн
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
вовна	0190	×						
яйця курячі (тис.штук)	0200 ⁶⁾							
мед, кг	0201 ⁷⁾							
інша продукція бджільництва	0204	×	×		×			
інша продукція тваринництва	0210	×	×		×			
ПОСЛУГИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ	0212	×	×	×	×			
ПРОДУКЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І ПОСЛУГИ – всього (сума кодів 0010, 0130, 0212)	0216	×	×		×			
ПРОДУКЦІЯ РИБНИЦТВА	0215	⁸⁾						

³⁾ Приріст без урахування відвісів.

⁴⁾ Поголів'я корів молочного стада на початок звітної року.

⁵⁾ Молоко від корів основного молочного стада, а також вибракуваних з основного стада і поставлених на відгодівлю.

⁶⁾ Середньорічне поголів'я курей-несучок.

⁷⁾ Кількість бджолосімей на початок року.

⁸⁾ Площа водного дзеркала водойм, що використовувалися для рибного господарства, га.

Довідка 1. Структура виробничої собівартості за видами сільськогосподарської продукції

(тис.грн)

1. Продукція рослинництва

	Код	Виробнича собівартість - усього, (гр.3 розділу 1) (2+8+9)	У тому числі										
			прямі матеріальні витрати (3+4+5+6+7)	з них					прямі витрати на оплату праці	інші прямі витрати та загальновиробничі витрати - всього (10+11+12)	з них		
				насіння та посадковий матеріал	мінеральні добрива	нафтопродукти	оплата послуг і робіт сторонніх організацій	решта матеріальних витрат			амортизація необоротних активів	відрахування на соціальні заходи	решта ін. прямих та загальновиробничих витрат
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Пшениця	0601												
Жито	0602												

	Код	Виробнича собівартість - усього, (гр.3 розділу 1) (2+8+9)	У тому числі										
			прямі матеріальні витрати (3+4+5+6+7)	з них					прямі витрати на оплату праці	інші прямі витрати та загальнови­робничі витрати - всього (10+11+12)	з них		
				насіння та посадковий матеріал	мінеральні добрива	нафтопродукти	оплата послуг і робіт сторонніх організацій	решта матеріальних витрат			амортизація необоротних активів	відрахування на соціальні заходи	решта ін. прямих та загально­виробничих витрат
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кукурудза на зерно	0603												
Ячмінь	0604												
Овес	0605												
Соняшник на зерно	0606												
Соя	0607												
Ріпак	0608												
Насіння льону-довгунця	0609												
Цукрові буряки (фабричні)	0610												
Хміль	0611												

2. Продукція тваринництва

	Код	Виробнича собівартість - усього, (гр.3 розділу 1) (2+7+8)	У тому числі										
			прямі матеріальні витрати (3+4+5+6)	з них				прямі витрати на оплату праці	інші прямі витрати та загально­виробничі витрати - всього (9+10+11)	з них			
				корми	нафтопродукти	оплата послуг і робіт сторонніх організацій	решта матеріальних витрат			амортизація необоротних активів	відрахування на соціальні заходи	решта ін. прямих та загально­виробничих витрат	
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Привіси живої ваги: великої рогатої худоби	0612												
свиней	0613												
овець	0614												

	Код	Виробнича собівартість - усього, (гр.3 розділу 1) (2+7+8)	У тому числі									
			прямі матеріальні витрати (3+4+5+6)	з них				прямі витрати на оплату праці	інші прямі витрати та загально виробничі витрати - всього (9+10+11)	з них		
				корми	нафтопродукти	оплата послуг і робіт сторонніх організацій	решта матеріальних витрат			амортизація необоротних активів	відрахування на соціальні заходи	решта ін. прямих та загально виробничих витрат
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
кіз	0615											
птиці	0616											
Молоко	0617											
Вовна	0618											
Яйця курячі	0619											

2. ВИТРАТИ НА ОСНОВНЕ ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І ПОСЛУГ

Елементи витрат	Код	Витрати на виробництво продукції	
		рослинництва	тваринництва
А	Б	1	2
Витрати на оплату праці	0280		
Відрахування на соціальні заходи	0285		
Матеріальні витрати, які увійшли до собівартості продукції (сума кодів 0295, 0300, 0305–0335) у тому числі	0290		
насіння та посадковий матеріал	0295		×
корми - всього	0300	×	
з них корми покупні	0301	×	
інша продукція сільського господарства (гній, підстилка, яйця для інкубації)	0305		
мінеральні добрива	0310		×

Елементи витрат	Код	Витрати на виробництво продукції	
		рослинництва	тваринництва
А	Б	1	2
паливо й енергія	0325		
запасні частини, ремонтні та будівельні матеріали для ремонту	0330		
оплата послуг і робіт, що виконані сторонніми організаціями, та інші матеріальні витрати	0335		
Амортизація	0340		
Інші операційні витрати	0345		
у тому числі орендна плата за земельні частки (паї)	0350		×
майнові паї	0351		

Елементи витрат	Код	Витрати на виробництво продукції	
		рослинництва	тваринництва
А	Б	1	2
пальне і мастильні матеріали	0315		
електроенергія	0320		

Елементи витрат	Код	Витрати на виробництво продукції	
		рослинництва	тваринництва
А	Б	1	2
Усього витрат (сума кодів 0280, 0285, 0290, 0340, 0345)	0355		

3. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

А	Код	(тис.грн)	
		За рахунок бюджетних дотацій	За рахунок податку на додану вартість
Б		1	2
Отримано коштів за звітний рік – всього у тому числі для підтримки виробництва продукції рослинництва:	0700		
	0701		
озимих зернових культур	0702		X
у т.ч. пшениці	0703		
ярих зернових та зернобобових культур	0704		
у т.ч. пшениці	0705		
ріпаку (озимого і ярого)	0706		
льону-довгунцю	0707		
конопель	0708		
іншої продукції	0709		

А	Код	(тис.грн)	
		За рахунок бюджетних дотацій	За рахунок податку на додану вартість
Б		1	2
для розвитку тваринництва:	0271		
за велику рогату худобу	0273		
за свиней	0274		
за птицю всіх видів	0275		
за молоко	0272		
за інше	0276		
для здійснення заходів з відтворення водних живих ресурсів за іншими видами (напрямами) державної підтримки	0710		X
	0720		

Довідка 2.

А. Середньооблікова чисельність працівників ¹⁾

	Код	Осіб
А	Б	1
Середньооблікова кількість штатних та позаштатних працівників, зайнятих у сільськогосподарському виробництві – всього	0400	
у тому числі		
в рослинництві	0410	
в тваринництві	0411	

¹⁾ Для обчислення продуктивності праці.

Б. Землекористування протягом звітнього року ²⁾

	Код	Усього	У т. ч. взято в оренду
А	Б	1	2
Площа сільськогосподарських угідь – всього, га	0450		
у тому числі рілля	0451		

²⁾ Без землі, що здана в оренду.